

VINERI • 23 IULIE 2004 • ANUL LIV NR. 30

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

„Revoluția pașoptistă ne leagă și ne desparte”

Truda zilnică, până la urmă, și-a adus roadele

Sezon teatral de vară în condiții contradictorii

CALENDAR ORTODOX

26 iulie, luni – Sf. Sfinții Mc. Ermolae, Ermip și Ermocrat; Cuv. Mc. Paraschevi.
27 iulie, marți – † Sf. Mare Mc. și Tămăduitor Pantelimon; Cuv. Antuza și Marcel.
28 iulie, miercuri – Sf. Ap. și diaconi: Prohor, Nicanor, Timon și Parmena.
29 iulie, joi – Sf. Mc. Calinic, Veniamin, Mamant.
30 iulie, vineri – Sf. Ap. Sila, Silvan, Crescent și Andronic.
31 iulie, sâmbătă – Înaintepăznuirea scoaterii Sf. Cruci; Sf. Iosif cel din Arimateea. (*Lăsatul secului pentru Postul Adormirii Maicii Domnului*).
1 august, duminică – Scoaterea Sfintei Cruci; Sf. 7 frați Mc. Macabei. (Începutul Postului Adormirii Maicii Domnului). Duminica a IX-a după Rusalii.

Proverbul săptămânii

„Copacul când de jos se strâmbă, anevoie se mai îndreaptă” – adică cel ce de mic copil are năravuri rele, anevoie se dezbară de ele.

(„Proverbele Românilor”, Iuliu A. Zanne, vol. I, Editura Scara, București, 2004)

AGENDĂ

26 iulie

1921 – a intrat în vigoare *Tratatul de Pace* între Puterile Aliate și Ungaria, încheiat la 4 iunie 1920, la Trianon. Atunci s-a recunoscut pe plan internațional unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România.

27 iulie

1938 – s-a născut sculptorul *Mircea Spătaru*.
1962 – s-a stins din viață pictorul *Ion Ţuculescu*.

28 iulie

1655 – a murit *Cyrano de Bergerac*, poet, romancier și militar francez cunoscut mai ales ca erou din drama romantică cu același nume de Edmond Rostand.

1741 – s-a stins din viață compozitorul și violonistul italian *Antonio Vivaldi*.

1854 – s-a născut *Victor Babeș*, unul dintre fondatorii microbiologiei moderne.

29 iulie

1890 – s-a stins din viață *Vincent van Gogh*, cel mai mare reprezentant al picturii postimpresioniste, personalitate determinantă a picturii europene moderne.

1948 – în această zi au fost deschise la Londra, pe Stadionul Wembley, *primele Jocuri Olimpice* după cel de-al doilea război mondial.

30 iulie

1784 – a încetat din viață *Denis Diderot*, scriitor și filosof, enciclopedist francez.

1818 – s-a născut scriitoarea engleză *Emily Jane Bronte*.

1898 – s-a stins din viață omul politic german *Otto von Bismarck*.

31 iulie

1541 – s-a născut pictorul spaniol, grec de origine, *El Greco*.

1610 – a încetat din viață pictorul italian *Michelangelo de Caravaggio*.

1782 – în România, Caragea Vodă a înființat *cel dintâi pașaport* – Pașusul – pentru a putea călători în alte țări.

1849 – s-a stins din viață poetul maghiar *Petőfi Sándor*.

1 august

1862 – s-a constituit *Ministerul Afacerilor Străine al României*.

1901 – vede lumina tiparului primul tratat consacrat istoriei limbii române – „*Histoire de la Langue Roumaine*” de Ovid Densusianu.

Anunț public despre folosirea subvenției de 1% din impozitul personal

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU) anunță că subvenția obținută din cel 1% din impozitul personal al susținătorilor, UCRU l-a folosit pentru acoperirea cheltuielilor participării a doi tineri la cursul de limbă și cultură română la Baia Mare. În orașul de reședință din Maramureș (România) în aceste zile se desfășoară cursul de 3 săptămâni, organizat de Institutul Cultural Român, condus de academicianul *Augustin Buzura*, care are ca tema-

tică cunoașterea limbii și culturii române în rândul tinerilor din afara României. UCRU a înscris la acest curs două tinere, pe *Agneta* și *Eva Petrujan* din Micherechi, studențe în anul II la Institutul Pedagogic din Seghedin, la secția istorie și română.

În 2003 au fost oferite Uniunii Culturale, din partea cetățenilor, 129.467 de forinți. Cu un an mai devreme, această sumă era 126.676 de forinți. Subvenția s-a folosit și în anul trecut tot pentru spri-

jinirea participării a doi tineri, *Toma* și *Attila Iova*, la cursul de limbă și cultură în România.

Conducerea Uniunii mulțumește și pe această cale încrederea acordată organizației civile care se întreține cu exclusivitate din subvenții obținute prin concurs. Uniunea contează și pe mai departe pe contribuția cetățenilor pentru susținerea programelor de promovare a valorilor culturale românești în Ungaria.

-stf-

Micherechi

Expoziție despre grădinărit

Comisia de organizare a Festivalului Castraveților din Micherechi se adresează tuturor micherechenilor sau persoanelor originare din această comună rugându-i ca în caz că dispun de fotografii vechi despre începuturile grădinăritului, ale cultivării plantelor în sere, să le pună la

dispoziția organizatorilor Festivalului, care plănuiesc să le aranjeze într-o expoziție de fotografii. Pentru alte informații și pentru trimiterea fotografiilor îl puteți contacta de viceprimarul *Gheorghe Netea*, la Primăria din Micherechi, str. Kossuth nr. 80, tel: 66/277-760.

- e -

Moneasa

Festivalul Clătitelor

În stațiunea balneo-climaterică Moneasa din județul Arad se va organiza, la sfârșitul acestei săptămâni, cea de-a IV-a ediție a Festivalului Clătitelor. Devenit tradițional pentru această stațiune, Festivalul Clătitelor se va desfășura în zilele de sâmbătă, 24 iulie, și duminică, 25 iulie. Pe parcursul celor două zile, turiștii care vor veni aici vor avea parte de foarte multă distracție, de

concursuri, de muzică bună și, evident, de multe sute de clătite. În prima seară, de la ora 21.00, pe scena Teatrului de Vară din Moneasa, vor fi susținute două concerte, de către două trupe de rock: *Pacifica* și *Proconsul*. Ediția a IV-a a Festivalului Clătitelor de la Moneasa se va încheia cu un spectacol folcloric ce va fi susținut de către solistul *Nicolae Furdui Iancu*.

- va -

Foaia românească poate
fi citită și pe Internet

www.foaia.hu

Încheierea ediției:
marți, ora 18.00

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: **Caniculă în Szanazug**
(Foto: Eva Iova)

- iova -

„Revoluția pașoptistă ne leagă și ne desparte”

Prilej pentru discutarea conflictelor româno-maghiare seculare, din perspectiva istoricilor

La 14 iunie s-au aniversat 155 de ani de la semnarea Tratatului de Împăciuire Româno-Maghiar. Documentul de referință istorică a fost rezultatul unui îndelungat și anevoios procedeu politic și cerneala semnăturilor lui *Kossuth Lajos* și *Nicolae Bălcescu* nici n-a apucat să se usuce pe hârtie, când documentul și-a și pierdut valabilitatea. Totuși, în scurtă lui istorie, a constituit baza primei legi a naționalităților, implementată cu două săptămâni după adoptarea Tratatului, care cuprindea o seamă de principii progresiste, care ar fi putut reglementa în mod echitabil conviețuirea maghiarilor și românilor, împărțindu-se pe același spațiu geografic. Amintirea semnării documentului este păstrată de o placă comemorativă în piața Klauzál din Seghedin, în locul unde Bălcescu și Kossuth au legat acordul dintre popoarele lor.

Gheorghe Petrușan

Comunitatea românilor din Seghedin evocă în fiecare an amintirea zilelor istorice de la mijlocul secolului al XIX-lea, o epocă zbuciumată atât pentru români, cât și pentru maghiari. De data aceasta, Autoconducerea românească din „orașul soarelui”, pe lângă depunerea coroanelor de flori la placa comemorativă, a organizat și un simpozion, invitând istorici din Un-

ria și România. „Noi suntem cei mai competenți pentru a evoca evenimentele pașoptiste pentru ameliorarea conviețuirii româno-maghiare și trebuie să tragem cele mai potrivite concluzii din trecut, spre a ne putea imagina un viitor comun”, a explicat motivul convocării acestei sesiuni dr. *Gheorghe Petrușan*, președintele reprezentanței locale a românilor.

În organizarea evenimentului, de această dată s-a implicat și primăria orașului, la simpozion fiind prezent și *Kozma József*, viceprimarul orașului. În cuvântarea sa, *Constantin I. Aron*, noul consul general al României la Seghedin, a revenit în actualitate, subliniind că „...popoarele noastre, trecând peste vicisitudinile istoriei, au găsit calea reconcilierii, construind astăzi un parteneriat activ. România și

Ungaria oferă în zilele noastre un veritabil model de cooperare și stabilitate în această parte a Europei.” Referindu-se la implicarea primăriei, *Gheorghe Petrușan* a subliniat: „Am dori ca această manifestare să nu fie numai cauza românilor de aici, ci în aceeași măsură și a ungarilor. Dacă trăim împreună de o mie de ani, împreună trebuie să și retrăim acest trecut și să ne imaginăm perspectivele de conviețuire, pentru că tot împreună va trebui să trăim.”

La sesiunea prezidată de *Szász Zoltán* au ținut prelegeri șase invitați. Istoricul budapestan a apreciat că 1848–49 este un moment de referință atât pentru poporul maghiar, cât și pentru cel român, el consemnând data nașterii ambelor națiuni. „Revoluția pașoptistă ne leagă, dar în același timp ne și desparte. Pentru români a însemnat data mării despărțiri, atunci când s-au debarasat de națiunea maghiară, pentru că numai în acest fel au putut să-și făurească propriul destin.” Dr. *Miskolczy Ambrus*, șeful catedrei de română din cadrul Universității Eötvös Loránd din Budapesta a accentuat că este vorba despre singura revoluție care a afectat întreaga Europă, dar a recunoscut că în Ungaria – din păcate – a coincis și cu un adevărat război ci-

vil între maghiari și români, respectiv maghiari și sârbi. Istoricul *Marjanucz László* din Seghedin a descris perioada postrevoluționară, iar *Tóth István* a

asume rolul de judecător absolut și intransigent, nu trebuie să spună ce este bine, ce este rău, ce este alb și ce este negru. Pentru că nimic nu este rău

precizat rolul slovacilor în această perioadă, când națiunea mică se afla într-o stare precară a formării ei. *Egyed Ákos*, membru corespondent al Academiei Maghiare de Științe, sosind de la Cluj, a prezentat procesul complex care a condus la nașterea Legii naționalităților. Istoricul *Valeriu Leu* din Reșița a prezentat evenimentele din Lugoj pe baza consemnărilor subiective ale unui călugăr franciscan contemporan, descriind evenimentele din perspectiva oamenilor timpului.

„Istoricul trebuie să aibă aptitudinea de a reînvia trecutul, nu trebuie să-și

sau bun în mod absolut. (...) Uneori cărțile de istorie sunt plicticoase. Auzim de întâmplări, evenimente, dar nu despre oamenii care le trăiesc și le provoacă. Trebuie să aducem în centrul interesului nostru omul de rând, oamenii în general, umanizând istoria și în același timp democratizând-o. Relațiile istorice dintre români și maghiari ne-au marcat reciproc. Eu, personal, pledez pentru o istorie democratizată, umanizată, directă și fără prejudecăți”, a precizat istoricul român despre viziunea sa asupra prelucrării evenimentelor istorice.

(Continuare în pag. a 11-a)

Cifre despre învățământul în limba română

În Ungaria, în anul școlar 2003–2004 au funcționat șase școli generale cu opt clase, la care s-a desfășurat un program românesc special, limba română predându-se în aceste școli, conform programei, în cel puțin jumătate din orele obligatorii de la școală.

În anul școlar 2003–2004, la aceste școli românești (bilingve) au învățat în total 611 de copii. Dintre ei, 308 au fost în clasele 1–4, iar 303 în clasele 5–8.

Pentru aceste școli, Ministerul Educației

Publice de la Budapesta a acordat recent o subvenție suplimentară, completând sprijinul normativ, primit de către autoguvernările locale care întrețin școlile, pe baza numărului de elevi. Lista subvențiilor obținute pe bază de concurs este următoarea: Bătația – 15 milioane de forinți, Chitighaz – 15 milioane de forinți, Aletea – 11,3 milioane de forinți, Bedeu – 8,2 milioane de forinți, Micherechi – 1,5 milioane de forinți.

Localitatea	Numărul total al elevilor 2003-2004	Numărul elevilor, cursul inferior	Numărul elevilor, cursul superior	Cheltuieli de funcționare (net), milioane de forinți, anul 2004	Subvenția de la stat, anul 2004	Cheltuieli/subvenția de la stat, anul 2004
Aletea	43	19	24	31,961	24,771	77,5 %
Bătația	57	31	26	41,925	33,674	80,3 %
Bedeu	39	19	20	28,853	24,513	84,9 %
Chitighaz	108	60	48	51,177	49,918	97,5 %
Giula*	361	63	86	161,692	161,692	100,0 %
Micherechi	215	116	99	85,682	77,056	89,9 %

La Giula funcționează o școală generală și un liceu românesc cu direcțiune comună. Liceul cu clasele 9–12, a avut în anul școlar 2003–2004 în total 212 de elevi. Cifrele bugetare publicate mai sus se referă la instituția cu 361 de elevi (clasele 1–12). Ministerul a constatat că în cazul școlii din Giula, subvenția de stat, împreună cu veniturile proprii ale școlii, acoperă suta la sută cheltuielile întreținerii instituției, astfel școala nu are nevoie de subvenția suplimentară.

Școlile generale la care se predă limba română săptămânal în cel puțin trei ore sunt

cinci la număr. În anul școlar 2003–2004 la aceste școli au învățat românește în total 340 de elevi. Trei dintre aceste școli au participat cu succes la concursul publicat de Ministerul Educației. Primăriile care întrețin aceste instituții au obținut pe această cale următoarele subvenții: Apateu – 890.000 de forinți, Otlaca-Pustă 400.000 de forinți, Săcal – 1,1 milioane de forinți. La acordarea subvenției suplimentare, ministerul de resort a favorizat școlile de naționalitate bilingve, față de școlile enumerate în tabelul de jos.

Localitatea	Numărul total al elevilor 2003-2004	Numărul elevilor, cursul inferior	Numărul elevilor, cursul superior	Cheltuieli de funcționare (net), milioane de forinți, anul 2004	Subvenția de la stat, anul 2004	Cheltuieli/subvenția de la stat, anul 2004
Apateu	91	39	50	58,335	36,878	63,2 %
Otlaca-Pustă	39	21	18	43,273	20,825	48,1 %
Săcal	110	59	51	71,135	42,471	59,7 %

Se mai predă limba română, integrat în programul școlar, și la școlile generale din Cenadul Unguresc, precum și la Leucușhaz. La aceste școli însă, numărul elevilor participanți la orele de română nu a atins proporția de 90% din totalul de elevi, astfel primăria care întreține școala n-a putut să participe la concursul Ministerului Educației.

De asemenea, se predă limba română, în afara orelor de studii, neintegrat în programul școlar, la școlile generale din Darvaș și Jaca. La fel, din anul școlar 2003–2004 și în sectorul VII din Budapesta există cursuri de limbă română, tot în cadrul așa-numitei școli duminicale, la Școala generală din strada Kertész. La Darvaș, conform statisticilor

Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, 36 de copii din totalul de 77 de elevi înscriși la școala locală învață românește la școala duminicală. Aici sunt ocupații de limbă română și la grădiniță. În singura școală generală din Budapesta, aflată în sectorul VII, în apropierea capelei Bisericii ortodoxe române și a Curții Gojdu, 7 elevi au participat în anul școlar 2003–2004 la orele de limba română.

În anul școlar 2003–2004, în jur de 1.000 de copii au învățat limba română, într-o formă sau alta, la 14 școli generale din țară. Majoritatea acestora 616 la număr, primesc pregătire la instituții bilingve, numite școli românești.

-frățean-

Date statistice despre românii din județul Bichiș

După ultimul recensământ din 2001 al populației din Ungaria, săptămânalul românesc a publicat în repetate rânduri date, liste, tabele comparative, oferite spre publicare de Oficiul Central de Statistică. Tot succesiv au apărut și datele amănunțite, pe regiuni, ale direcțiilor județene. În zilele trecute, Direcțiunea județeană de statistică din Bichiș a publicat cele mai noi date sub formă de broșuri separate pentru toate naționalitățile conlocuitoare din județ. Așadar,

de pe acum poate fi procurată broșura *Situația românilor din județul Bichiș*.

Comanda se poate face la KSH Békés Megyei Igazgatóság, Bichișciaba, str. Kinizsi nr. 4–6, sau prin telefon, la numărul 66/322-144.

Materialul statistic privind românii din județul Bichiș la început de mileniu a fost sistematizat și întocmit de *Majláthné Dénesi Andrea* și de muzeologa principală, cunoscuta noastră etnografă *Emilia Martin*.

- E -

Conferința minorităților „fără țară-mamă”

Reprezentatii grupurilor etnice fără țară-mamă (without kin-state) și-au dat întâlnire între 17–18 iunie 2004, la Gadertal (Ladinia), răspunzând la invitația Uniunii Generale a Ladinilor din Dolomites (Union Generala di Ladians dla Dolomites), Italia. Conferința a fost organizată sub egida Uniunii Federative a Naționalităților din Europa (FUEN) având participanți, pe lângă gazde – ladinii din Tirolul de sud, Italia – retoromani (raetians) din Grisons, Elveția, occitani (occitanes) din Piemont, Franța, vest-frizieni (west-frisians) din Olanda, sorbi și nord-frisoni din Germania, corniși (cornish) din Marea Britanie, precum aro-

mâni (aromanians) din Bulgaria și Macedonia. La seminar s-a pus accentul pe găsirea punctelor comune pentru tratarea problemelor grupurilor etnice aflate în situații cu totul diferite. Comunicatul de presă dat publicității de către FUEN dă exemplul în acest sens al frisonilor din Olanda și al aromânilor din Macedonia. Reprezentanții minorităților fără țară-mamă s-au înțeles ca să se întrunească din nou în scurt timp pentru elaborarea unor rezoluții cu scopul protejării păstrării limbilor vorbite de aceste mici grupuri etnice din Europa. Documentația integrală a seminarului va putea fi citită în scurt timp la adresa www.fuen.org.

-ștf-

Festival pe malul Mării Negre

Festivalul cultural-artistic Callatis 2004 este programat în această vară în perioada 8–15 august, pe celebra scenă-scoică ancorată în mijlocul portului turistic din Mangalia.

Cea de-a V-a ediție a Festivalului Callatis va debuta pe 8 august, cu spectacolul Seara Românilor, difuzat în direct pe posturile de televiziune românești, organizat cu colaborarea personalită-

ților din diaspora, urmat a doua zi de concursul de frumusețe „Miss Diaspora”, ce va reuni tinere românce cu rezidență în afara granițelor României. În seara zilei de 11 august va avea loc o seară dedicată folclorului românesc, la care vor participa 11 ansambluri artistice din toate zonele folclorice ale României și mari nume ale muzicii populare.

I. K.

Prima pagină web despre românii din Ungaria

Informații, știri, adrese, date utile

Internet:

www.romanul.hu

E-mail:

uniunea@romanul.hu

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, Editura NOI

Întreprinderi românești de succes

Truda zilnică, până la urmă, și-a adus roadele

Pe cea mai frumoasă stradă din Giula, pe bulevardul Béke, pe la mijloc, între gară și centrul orașului, vizavi de Centrul Cultural „Erkel”, de la începutul lunii mai a acestui an se găsește un mic restaurant, care are proprietari români. Prin acesta, Soții Ana și Petre Lepure își văd împlinit visul unei vieți trudnice. Restaurantul „Sugár” este un loc ospitalier, cu mâncăruri bune și platouri bogate, în care gazdele își pun nu doar știința și sârguința, ci și sufletul.

– Nici nu mai țin minte exact când am început să mă ocup de domeniul ospitalier, a încercat să-și depe- ne amintirile soțul, care asigură în primul rând aprovizionarea noului restaurant.

rea unor prieteni ai familiei Lepure, iar soția, care conduce și bucătăria, a trebuit să gătească mâncarea și să deservească înainte de toate clienții.

Între timp, șeful restau-

unde vara este foarte multă lume și ștrandul din Giula totuși este un loc renumit?

– Nu, nici un pic nu ne pare rău, pentru că cele trei luni, cât era deschis ștrandul, au fost deosebit de grele. În incinta ștrandului uneori închiriam mai multe unități ospitaliere. Am lucrat la ștrand timp de 17 ani. Poate că eram atunci și mai tineri, și n-am simțit așa de tare oboseala. Omul mai trebuie să știe să tragă de frână, pentru că prea mult timp nu se poate lucra în mai multe părți.

– Asta înseamnă, deci, că acum aveți numai un singur restaurant propriu...

– Așa este, și-i destul. Avem multe bucurii în acest mic restaurant, pentru că l-am făcut pe placul nostru. Am încercat să-l aranjăm cu mobilă cât mai frumoasă, să creăm înăuntru, în sală, o atmosferă cât mai prietenoasă. Iar terasa aceasta, care este destul de spațioasă, este plăcută în timp de vară.

– Ce oferte are restaurantul „Sugár”?

– Clienții ni-i atragem cu mâncăruri gustoase, în primul rând specialități ungurești, dar avem și câteva specialități ale casei, ca de exemplu platoul „Sugár”, care conține mai multe feluri de cărnuri și ficat de găscă. Dar mai avem în meniu și o ciorbă ardeleană deosebit de gustoasă, cum nu se mai găsește în orașul Giula.

– Ce capacitate are restaurantul?

– Înăuntru avem 40 de locuri și la fel și afară, pe terasă, avem tot 40 de locuri. Oferim spațiu și pentru manifestări mai mici, cu un număr mai redus, de exemplu pentru mese festive după serbările de rămas bun sau logodne.

– Ce clientelă țiți? Vă găsiți pe acest frumos bulevard,

aproape de tribunal, de mai multe instituții...

– Pot să spun că majoritatea clienților sunt prieteni de-ai noștri care ne cunosc încă de la unitățile, restaurantele noastre mai vechi. Ei vin, ne caută, pentru că le place bucătăria noastră sau serviciile pe care noi le oferim.

– Cum se alege un nume pentru o astfel de unitate ospitalieră? De ce a primit restaurantul numele de „Sugár”?

– Întâmplător am ales acest nume, pentru că atunci când am înregistrat întreprinderea la tribunal a trebuit să alegem un nume. Iar pentru că locația este pe bulevardul Béke, adică pe „Béke sugárút”, ca să se rețină mai ușor numele, ne-am decis „să-l botezăm” cu acest nume.

– Cât timp se poate lucra în meseria aceasta?

– Să lucrezi în domeniul ospitalier nu este ușor, mai ales dacă o faci mult timp, pentru că în acest domeniu trebuie să te dezvolți mereu, să-ți bagi toate energiile, sârguința și toată știința. Atunci vei avea și succese, altfel nu prea...

Cam cu 30–35 de ani în urmă am început să închiriez magazine și baruri mai mici, apoi m-am orientat și spre restaurante. Am avut unități în mai multe părți, nu numai aici, în Giula, ci și în Bichișciaba și chiar pe malul lacului Balaton.

– Erau vremuri când aveam unități ospitaliere închiriate în mai multe locuri din oraș, de exemplu la vamă sau la ștrand, preia cuvântul soția. Nu pot să zic că ne-a fost foarte ușor, pentru că în ramura aceasta se lucrează foarte mult, din zori până noaptea târziu. Dacă nu ai sârguință, pe termen lung această afacere nu funcționează. Am avut și o mică alimentară, pe care am dat-o fiicei noastre, care acum este și ea proprietară și își face întreprinderea ei, împreună cu familia sa. Avem și un băiat care a învățat tot această meserie și, pe lângă faptul că mai studiază, lucrează împreună cu noi în acest nou restaurant.

Discuția noastră s-a desfășurat pe terasa umbroasă a restaurantului, dar dialogul a fost întrerupt de sosi-

rantului îmi povestea cu mândrie că ei au ajuns până aici, ca după o muncă foarte grea, dar făcută cu perseverență timp de mai multe decenii, să se bucure acum de o unitate care nu mai este închiriată, ci este proprietate personală.

– Nu vă pare rău că acum nu mai lucrați și la ștrand,

Sprijinitorul tău personal

Când temerile depășesc limitele

Teama, trebuie spus nu-maidecât, poate fi atât un prieten cât și un dușman. Teama justificată nu ne lasă să traversăm în grabă o stradă cu trafic intens; ea impune atenție și păstrează viața. Dar o teamă nesănătoasă crește ca un tăciune în minte și ne poate înrobi cu ușurință întreaga personalitate. Cele patru temeri des întâlnite în viață sunt următoarele: (1) teama că ești respins, (2) teama că dai greș, (3) teama de moarte, și (4) teama de a cădea în disparare.

Cum îi ajută Cristos pe copiii lui să rezolve problema fricii? El o face dându-ne energia și puterea de a înfrunta orice ne iese în cale și dându-ne asigurarea deplină că oricare ar fi problemele pe care trebuie să le înfruntăm, în El suntem mai mult decât capabili de a le birui. Apostolul Pavel o spune în felul următor: „Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste și de chibzuință”. (2 Timotei 1:7).

Unul dintre lucrurile care stau la baza oricărei temeri nesănătoase este dorința de a evita o confruntare. Inima înfricoșată spune: „Când îți este teamă – evită”. Atât de încurajatoare este lucrarea Duhului Sfânt în inimile noastre, încât El ne dă puterea să înfruntăm orice ne-ar sta în cale, știind că orice s-ar întâmpla, nimic nu ne poate despărți niciodată de Dumnezeu și nici de dragostea Lui nesfârșită. Apostolul Ioan spune: „Dragostea desăvârșită izgonește frica”. (1 Ioan 4:18). Rămânând în dragostea Lui – o dragoste care nu ne va dezamăgi niciodată – putem trece prin orice situație de care ne este teamă cu o încredere care întrece orice frică. Frica zice: „evită”. Credința zice: „confruntă-te”. De aceea mergi înainte cu Dumnezeu spre lucrul de care te temi și ia seama la ce va face Dumnezeu.

O Dumnezeule, cu Tine în spatele meu, în fața mea și alături de mine, de cine sau de ce să mă tem? Când dragostea

mă pătrunde, frica dispare. Îmi deschid inima dragostei Tale și cer ca toată teama să dispară. Mă rog în Numele lui Isus. Amin.

S. Hughes

***

Versetele biblice pentru meditație

1. De ce să te temi când Dumnezeu este cine este?

Psalmul 27:1: Domnul este lumina și mântuirea mea: de cine să mă tem? Domnul este sprijinitorul vieții mele: de cine să-mi fie frică?

2. Când te temi de Dumnezeu, să nu te mai temi de nimic altceva.

Psalmul 23:4: Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de

nici un rău, căci Tu ești cu mine. Toiagul și nuiua Ta mă mângâie.

3. Încrede-te în Dumnezeu – singura poziție sigură.

Proverbe 29:25: Frica de oameni este o cursă, dar cel ce se încrede în domnul n-are de ce să se teamă.

4. Teama – nu este o calitate a fiilor.

Romani 8:15: Și voi n-ați primit un duh de robie, ca să nu aveți frică, ci ați primit un duh de înfiere, care ne face să strigăm: „Ava”.

5. Dumnezeu ne poruncește să nu ne temem.

Isaia 43:1: Acum așa vorbește Domnul, care te-a făcut, Iacove, și cel ce te-a întocmit, Israele! „Nu te teme de nimic, căci Eu te izbăvesc, te chem pe nume: ești al Meu”.

6. Universul se poate prăbuși – dar Dumnezeu? Niciodată.

Psalmul 46:1–2: Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor care nu lipsește niciodată în nevoi. De aceea nu ne temem, chiar dacă s-ar zgudui pământul, și s-ar clătina munții în inima mării.

7. Cel Atotputernic – un Refugiu sigur.

Proverbe 18:10: Numele Domnului este un turn tare; cel neprihănit fuge în el, și stă la adăpost.

8. Pacea lui Dumnezeu – o santinelă care nu-și părăsește niciodată postul.

Filipeni 4:7: Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus.

O seară binecuvântată în mijlocul tinerilor de diferite confesiuni

Grupul tinerilor Bisericii Penticostale nr. 1 din Micherechi la evanghelizarea în cort

Începând cu 2 iulie 2004, a început evanghelizarea de trei zile la cortul care a fost amenajat în curtea școlii din comuna Micherechi. După terminarea programului religios din prima seară, tinerii de la biserica noastră, Biserica Penticostală nr. 1 au invitat într-o seară tineri de la celelalte biserici, cât și prietenii și tineri din sat la grill-party.

Ne-am adunat cam 45 de tineri, la această seară fiind invitați alături de ei și pastorul bisericilor baptistă

și penticostală, Teofil Tripo și Durkó Albert și fratele evanghelist Nyári Rudolf.

A fost o seară de cânt și laudă din partea tuturor celor prezenți. S-au purtat discuții despre lucrarea lui Dumnezeu, unii chiar punând întrebări la care fratele Nyári Rudolf a răspuns întărindu-și vorbele cu versete biblice, dând răspunsuri cu exemple creștine.

În timp ce tinerii discuta, tânărul frate Vasile Martin (viitorul meșter bucătar) a pregătit o gustoasă masă

cu carne friptă la grătar, ajutat fiind de sora Mariana Gavra și George Vaida. Mâncarea a fost foarte gustoasă. Ne-am săturat din plin, tinerii bucurându-se de reușita acestei serii. Sper că Domnul ne va ajuta ca această seară să fie doar prima din multe ce vor urma, întărind și în felul acesta legătura relației de prietenie dintre tinerii celor două biserici și cu ceilalți tineri din comună. Domnul să ne ajute!

Tabita Vaida

Săvârșirea PĂCATului

În vorbire

„Cine vorbește mult nu se poate să nu păcătuiască, dar cel ce-și ține buzele este un om chibzuit.” (Proverbe 10:19)

Prin lipsa milei

„Cine disprețuiește pe aproapele său face un păcat, dar fericite de cine are milă de cei nenorociți.” (Proverbe 14:21)

Prin îngâmfare

„Privirile trușe și inima îngâmfată, această candelă a celor răi, nu este decât păcat.” (Proverbe 21:4)

Prin purtare neînțeleaptă

„Gândul celui nebun nu este decât păcat, și batjocoritorul este o scârbă pentru oameni.” (Proverbe 24:9)

Prin a fi părtinitor

„Dar dacă aveți în vedere fața omului faceți un păcat și sunteți osândiți de lege ca niște călcători de lege.” (Iacov 2:9)

Prin omitere

„Cine știe să facă bine și nu face săvârșește un păcat.” (Iacov 4:17)

Prin comitere

„Orice nelegiuire este un păcat, dar este un păcat care nu duce la moarte.” (1 Ioan 5:17)

Cine altcineva ar putea?

Să-i facă pe orbi să vadă?

„Câțiva oameni au adus la Isus un orb și l-au rugat să se atingă de el. Isus l-a luat pe orb de mână și l-a scos afară din sat; apoi i-a pus salivă pe ochi, și-a pus mâinile peste el și l-a întrebat: „Vezi ceva?” El s-a uitat, și a zis: „Văd niște oameni umblând, dar mi se par ca niște copaci.”

Isus i-a pus din nou mâinile pe ochi; i-a cerut să se uite ținând și când s-a uitat, a fost vindecat și a văzut toate lucrurile clar.” (Marcu 8:22–25)

Ana Blandiana

Bisericile n-au acoperişuri

*Bisericile n-au acoperişuri,
Ci aripi zgribulite pe trup,
De şindrilă,
Pe care va veni o vreme
Să şi le deschidă
Şi să se înalţe
Încet, ca în silă,
Ducându-şi făpturile
De aur şi fum
În văzduh tot mai sus,
Zburând cu vuiet mare, precum
Un stol de păsări grele
Spre apus,
În timp ce munţi isterici,
Amestecaţi cu marea
Țâșnită către ei
S-ar prăvăli –
Frumos sfârșit al lumii
Sub cerul viu albastru
Roind de mari biserici vii.*

Părintele Arsenie Boca

**Mărgăritare
duhovnicești**

Orice lacrimă ce-ți va fi dăruită de recunoștința săracului, va străluci pentru tine dincolo de mormânt.

Orice lacrimă pe care săracul o va vărsa silit de răceala și asuprirea inimii tale față de el, va cădea pe sufletul tău ca o picătură de foc înaintea scaunului lui Dumnezeu.

Caută mila lui Dumnezeu prin milostenie către săraci!

Spunem către săraci: „Îți va da Dumnezeu!”. Dar tu procedezi fără judecată, dacă te porți astfel cu fratele tău care se află în nenorocire. Dumnezeu ți-l trimite pe sărac la tine, iar tu îl trimiți înapoi la Dumnezeu? Dumnezeu îi va da, negreșit; dar vorba e să-i dai tu negreșit. El va da săracilor, dar o să-ți dea El ție Mila Sa?, căci tu ai infinit mai mare nevoie decât săracul de milostenia ta.

Dumnezeu nu părăsește pe nimeni, dar tu trimiți de la tine pe sărac – te-ai abătut de la cinstea pe care ți-a dat-o Dumnezeu și ai depărtat darul Lui de la tine.

Îubește-i pe săraci, pentru că prin ei o să afli și tu mila lui Dumnezeu pentru tine.

Îndestulează-i pe săraci.

Ei îți vor face milostiv pe Judecătorul. (Sfântul Nil Sinaitul) Împarte bunătățile pământești altora, dacă vrei să guști bunătățile cerești.

Când ni se dă prilejul să arătăm milă față de alții, însemnează că s-a revărsat mila lui Dumnezeu peste noi.

Oare nu este cea mai mare milă din partea lui Dumnezeu că nouă tuturor ne este îngăduit să răscumpărăm păcatele noastre prin milostenie?

Apa are însușirea să spele noroiul de pe trup, iar milostenia să nimicească murdăriile sufletești. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

„Veniți de moșteniți Împărăția lui Dumnezeu», va spune Domnul celor milostivi” – nu pentru că n-ați greșit, ci pentru că prin milosteniile voastre v-ați curățit păcatele.

Leacul milosteniei nu e de mică importanță, îl poți pune la toate rănilile.

Balsamul pe care-l vărsăm pe inima plină de răni a aproapelui, o întărește și pe a noastră.

Cu prețul ieftin al binefacerii oamenilor, noi ne putem dobândi neprețuita...

Cuvinte de învățătură

ale ieromonahului Rafail Noica

„Biserica ortodoxă nu este o Biserică între altele, ci este, pur și simplu, firea în care Dumnezeu l-a creat pe om. *Esența Ortodoxiei este firea omului.* Și a luat în istorie nume de dreaptă slăvire, nume foarte frumos și foarte sugestiv, adică nume care trădează, dacă vrei, ceea ce au căutat Părinții cei adevărați, care n-au căutat nici slavă lumească, nici filosofie mai adevărată, ci au căutat un singur lucru: să rămână în dreapta slăvire, descoperită de Însuși Dumnezeu; au încercat să păstreze nestricată viziunea acestei firi omenești”. [...]

Prin cădere, omul a ieșit din această fire, a căzut din firea lui și a trebuit ca Însuși Dumnezeu să vină în istoria omului, să-și »suflece mâinile« și să spună: »Uite, omule, vin Eu să fiu om, căci tu n-ai aflat, n-ai știut cine ești«. Dumnezeu a venit în istorie să fie El om, a trăit toate nefericirile noastre și toate rezultatele căderii noastre, a trebuit să trăiască și moartea noastră, să treacă și prin iad și acolo Dumnezeu a dat o singură lovitură. Până acolo Dumnezeu a fost blând ca un miel, dar acolo Mielul a distrus porțile iadului și, cum cântăm la Înviere, prin moartea Lui a biruit moartea, a săvârșit un lucru pe care primul Adam n-a știut și n-a putut să-l săvârșească, din cauza căderii. Dar prin Înviere, Înălțare și ședere de-a dreapta Tatălui, El a parcurs drumul pe care ar fi trebuit să-l facă măcar un om și, deci, în Hristos, omul s-a desăvârșit și s-a schimbat. Acesta este sensul Noului Testament”.

***

„Căutăm cu nesaț *viața adevărată*, în toate direcțiile vieții noastre, prin cultură, prin călătoriile noastre duhovnicești, ba chiar și în păcat. *Și în păcat omul, până la urmă, își caută menirea lui cea adevărată. Dar păcatul ne este adevăr* și de aceea ceea ce Domnul nu ne-a dat ca poruncă, noi numim păcat, nu în sens moral sau etic, ci în sens ontologic, al firii. Chiar dacă noi nu înțelegem deplin poruncile, avem încredere în Dumnezeu, Care ne-a dezvăluit nouă ceea ce știe El mai bine decât ne trebuie, fiindcă El ne-a făcut și El ne dezvăluie, prin cuvintele Sale, care sunt năzuințele noastre și unde găsim hrana ce o căutăm cu atâta poftă, adică *viața veșnică*”.

***

„La puțină vreme după întoarcerea mea la Ortodoxie, mi-a venit și chemarea călugăriei, pe care am simțit-o ca fiind răspunsul la întrebările ce mi le puneam din copilărie și, cu timpul, am înțeles că *moartea deține sensul vieții* și văd acum că *existența noastră aici, pe pământ, nu este decât al doilea stadiu al trecerii noastre dintre neînțelegere întru ceea ce ne cheamă Dumnezeu, ființa lui Dumnezeu, adică veșnicia*.”

Primul stadiu a fost *viața noastră în pântecul maicii noastre*. A fost o gestație »mecanică«, unde s-a format sistemul acesta, trupul acesta, potrivit pentru a putea trăi în existența pământească, pe care ne-o dă Dumnezeu. În existența aceasta, se petrece a doua gestație; am murit ca să ne naștem aici, am murit pentru *viața noastră precedentă*, în pântecul maicii, și acum începe, de când ni se conturează personalitatea, dialogul nostru cu Dumnezeu. De acum, Dumnezeu nu mai face nimic în *viața noastră*, decât dacă îl lăsăm, dacă zicem »Amin« cuvântul Lui, dacă avem încredere în El, ne arată ce poate și ce vrea să facă cu noi și, prin acest dialog între sufletul nostru și Dumnezeu, Părintele cerească continuă creația omului, de data asta nu fără voia omului. Nimic nu face fără voia noastră (este foarte importantă noțiunea aceasta a libertății omului); Dumnezeu face apel la libertatea noastră și ne învață în *viața aceasta* că și ea este o »gestație« pentru *viața ce va să fie*, adică *viața veșnică*. În pântecul maicii noastre ni se

formau mădularele, de care n-aveam nevoie acolo. Ce căutau acolo mâini și picioare; ce aveam de făcut cu nasul, cu ochii și cu gura? Acestea erau însă pentru viața ce avea să fie după aceea.

Mulți dintre intelectualii noștri se smintesc și nu cred în rugăciune, nu cred în duhovnicie și pare normal așa; *cu intelectul rămas în limitele vieții acesteia, nu se poate vedea o rațiune a lucrurilor duhovnicești, fiindcă ele sunt mădularele vieții ce va fi*. Spre deosebire însă de starea dinainte de naștere, Dumnezeu nu ne formează mădularele acestea decât prin voia noastră liberă, care voie se exprimă prin credința pe care ne încurajează Dumnezeu să o avem și o cultivăm în noi. Zic că Dumnezeu în noi mai mult decât o cultivăm noi. Deci, răspunzând prin liberul nostru arbitru lui Dumnezeu, îi dăm puțința să continue în noi creația Sa; *Dumnezeu ne învață în viața aceasta să începem noi înșine să tăiem ombilicul dintre noi și pântecul creației acesteia*. Și aici începe, în starea căzută a omului, durerea și tragismul vieții duhovnicești, care trebuie văzute în perspectiva vieții veșnice. Și, precum pruncul, în pântecul maicii sale, nu știe nimic, ci lasă firea să facă ce știe ea cu el, așa și noi, în pântecul vieții acesteia, să ne încredințăm întru totul Domnului.

Și chiar să colaborăm, prin rugăciune și prin participarea la Tainele Bisericii, care sunt energiile vieții ce va să fie. Începând de la Botez, despre care Sfântul Pavel zice că este deja o moarte în Hristos – ne pogorâm în moarte, în apa botezului, și ieșim din ea înnoșiți întru viața cea nouă, în Hristos; prin eforturile ascetice ale vieții noastre, învățăm, puțin câte puțin, să ne îndreptăm, să ne detașăm, în măsura în care ne este cu puțință, de elementele vieții acesteia și să gustăm ceva din viața cea veșnică, adică al treilea stadiu vom muri până la urmă și trupește, vom muri definitiv vieții asteia, ca să ne putem naște definitiv în cea care va să fie”.

(Fragmente din volumul *Celălalt Noica – mărturii ale monahului Rafail, însoțite de câteva cuvinte de folos ale părintelui Symeon*, ediție îngrijită de Pr. Eugen Drăgoi și Pr. Ninel Țugu, Editura Anastasia, București, 1994)

Bancuri din lumea animalelor

Un șoarece gonit de o pisică intră înnebunit într-un grajd. Dă aici de o vacă:

- Vaco, vaco, ajută-mă, ascunde-mă repede, te rog!
- Unde să te ascund, mă șoarece?

Îi vine vacii o idee și se bage pe șoarece. Intră pisica:

- Vaco, zi-mi repede unde e nenorocitul ăla de șoarece!
- Nu am văzut nici un șoarece, dar dacă vrei, uită-te și tu p-aici.

Se uită pisica prin zonă și vede codița șoricelului ieșind din grămadă de balebă.

Morala 1: Nu oricine te bagă în rahat îți vrea răul.

Morala 2: Nu oricine te scoate din rahat îți vrea binele.

Morala 3: Dacă te bagi în rahat, măcar bagă-te cu totul.

☺ ☺ ☺

Un naturalist amator studiază un purice. Îl așează pe o foaie de hârtie și strigă:

– Sari!

Puricele sare. Naturalistul îi taie picioarele, îl pune iar pe hârtie și strigă:

– Sari!

Puricele nu mai sare! Naturalistul notează: „După ce i se taie picioarele, puricele nu mai aude.”

☺ ☺ ☺

Într-o zi se plimbă iepurașul prin pădure, se întâlnește cu vulpea.

– Bună, ce mai faci iepurașule?

– O, bine, vulpeo, mă simt excelent, sunt într-o formă grozavă, dacă mă întâlnesc cu ursul îi dau câteva labe de-l nenorocesc, praf îl fac.

– Extraordinar.

Mai merge el ceva, se întâlnește cu lupul.

– Cum o mai duci iepurașule?

– Nemaipomenit, mă simt excelent, sunt într-o formă grozavă, dacă mă întâlnesc cu ursul îi dau câteva labe de-l nenorocesc, praf îl fac.

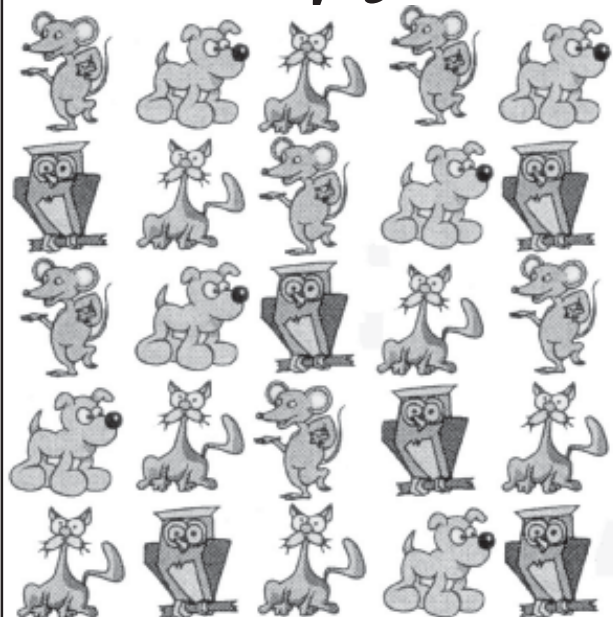
– Uluitor.

Mai merge cât mai merge, iată că vine chiar ursul.

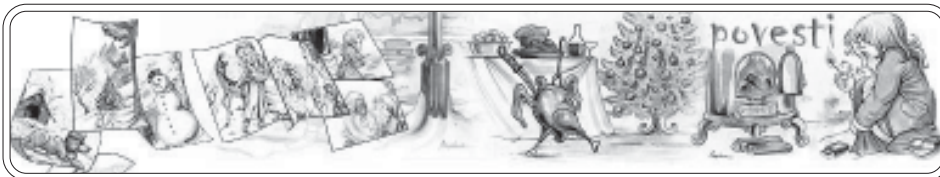
– Hai, salut iepurașule, am auzit că-ți merge nemaipomenit, ce mai faci?

– Ce să fac, nene ursule, ia, mă plimb și eu prin pădure și vorbesc prostii...

Unde-i pisica?

Care pisică? Aici toate sunt la fel. Căutăm acea pisică care are deasupra ei un câine, în dreapta un șoricel, în stânga o bufniță, iar sub ea un alt cățeluș. Caută repede această pisică, înainte ca animalele să se împrăștie!

Cocoșatul de la Notre-Dame

Capitolul 4

ACUZATĂ DE VRĂJITORIE I.

După câteva săptămâni, Esmeralda începu iarăși să dănuiască în piețșoara de lângă catedrală, în timp ce Claude Frollo o privea de sus dintr-unul din turnuri. Era îndrăgostit nebunește de ea, însă iubirea lui nu-i aducea decât nefericire și deznădejde. Lângă ea, Gringoire făcea tot soiul de giumbușlucuri și strângea bănuți de la cei ce se învredniceau să deschidă băierile pungii. Frollo coborî din turn și prinse să străbată piața. Celor din cale-afară, voia să-l descoasă pe Gringoire și să vadă cum izbutise prăpăditul ăla de scriitor să se împrietească atât de repede cu tânăra țigancă.

Departe de ochii lui Frollo, un alt bărbat se apropie de Esmeralda, care se îmbujoră când îl recunoscu pe Phoebus, chipeșul căpitan care îi salvase viața.

– Deunăzi m-ai părăsit, frumoasa mea, rosti acesta, cu o plecăciune grațioasă. Dar de data asta să știi că n-o să-mi mai scapi. O să te aștept la capătul podului St. Michel. Făgăduiește-mi c-o să vii.

Esmeralda șovăi câteva clipe, însă până la urmă se învoi.

Claude Frollo îi făcu un semn din mână lui Gringoire.

– Văd că ți-ai găsit un meșteșug nou! De două luni n-a mai știut nimeni de domnia ta. Unde te-ai ascuns?

– La soața mea. M-am însurat cu Esmeralda, răsunse mândru Pierre.

Lui Frollo îi fugi sângele din obraji de mânie.

– Cum îndrăznești?! strigă el. E peste poate să se îndrăgostească de unul ca tine!

– Dă-mi voie să-ți spun ceva... îi tăie Gringoire vorba și-i povesti pățaniile de la Curtea Miracolelor și neobișnuita lui căsătorie cu Esmeralda.

– Sunt oameni de ispravă și zău dacă nu mi-e tare bine printre ei, încheie el.

Însă Frollo nu-l mai ascultă.

Îl zărise pe Quasimodo în clopotniță și văzu că se uita în jos, la oamenii din piață. Îi urmări privirea și dădu la rândul lui cu ochii de Phoebus, care tocmai pleca de lângă Esmeralda. Părea atât de mulțumit, încât Frollo intră la bănuiele. Ce taină se mai ascundea și aici?

Întorcându-i spatele lui Gringoire, Frollo își strânse anteriorul negru în jurul trupului uscățiv și se luă după căpitan.

În aceeași seară, Phoebus se îndrepta spre locul de întâlnire cu Esmeralda, când prinse de veste că era urmărit. Întorcându-se, văzu o siluetă într-o mantie lungă și cu o glugă neagră pe cap, care se apropia de el. Strada era pustie, forma aceea întunecată aducea cu o stafie, iar căpitanul, altminteri curajos din fire, fu cuprins de teamă. Din întuneric răzbi până la el o voce ca de gheață:

– Te duci să te întâlnești cu cineva?

– Da, glăsuie Phoebus, nițel stingherit. Ce-i drept, e țigancă, dar e frumoasă ca o cadrală!

Bărbatul în negru scoase un geamăt deznădăjduit.

Văzând că nu avea de gând să se repeadă asupra lui, tânărul căpitan se liniști.

– Acum nu mi-ar mai trebui decât niscai arginți, să fac rost de-o cameră până în zori! rase el.

Bărbatul în negru gemu din nou, iar pe urmă dădu la iveală o pungă.

– Uite-aici bani să-ți ajungă, șopti el. Dar vreau să-mi dovedești că se întâlnește cu tine. Vreau să văd cu ochii mei!

Phoebus se arătă mirat, dar până la urmă se învoi.

– Cum poțestești, sunt banii tăi, rosti el. Vino cu mine. Întâi găsim o cameră, iar după aceea vin cu fata.

Cu acestea zise, tânărul porni pe o străduță, urmat la nici doi pași de bărbatul misterios.

(Prelucrare după V. Hugo)

Tabără de creație la Micherechi

În cursul acestei săptămâni, Casa de cultură din Micherechi a organizat o tabără de creație pentru copiii localnici. În cursul zilelor, între orele 9 și 16, copiii au făcut cunoștință cu diferitele ramuri de artă, de la pictură până la cioplirea lemnului, de la lucrarea cu ghipsul până la construirea zmeilor. În cadrul taberei, elevii au făcut și o excursie la Kecskemét, programul celor cinci zile încheindu-se cu un concert de muzică pentru copii.

Cunoștințe de religie la Chitighaz

Această vară mai oferă noutăți și cunoștințe noi pentru copiii din Chitighaz. Începând de luni, 26 iulie, timp de o săptămână se va organiza o tabără de religie pentru copiii de religie ortodoxă din comună. În cadrul taberei, copiii vor învăța

împreună cu părintele Florin Olteanu diferite lucruri despre Biblie și Ortodoxie. Tabăra va fi găzduită de Căminul Cultural, organizată în colaborare cu Autogvernarea Românească din Chitighaz.

- va -

Tabără pentru tineri ortodocși în Macedonia

Tinerii creștini ortodocși din România se află zilele acestea într-o tabără internațională de vară a tinerilor ortodocși, care se desfășoară la Skopje, în Macedonia, informează RGN-Press. Evenimentul se desfășoară în parcul național Matka cu începere de miercuri, 14 iulie și este programat să se încheie la 24 iulie. Tabăra reunește peste 30 de tineri din România, Macedonia și Bulgaria, sosiți în capitala Macedoniei pentru

a asista la mai multe servicii religioase, la seri de lectură, ateliere de lucru, dar și la programe speciale, incluzând călătorii în vestul și estul țării. Scopul acestei manifestări de creștinătate în Europa de Est este să stabilească o apropiere între tinerii creștin-ortodocși din țările participante la eveniment, dar și introducerea religiei ortodoxe, vieții spirituale și a modului de viață cultural în Macedonia, țara gazdă a taberei.

Ecuatii cu cifre romane

Corecțai ecuațiile următoare prin mutarea corespunzătoare a bețișoarelor de chibrit!

III=III 1. Prin adăugarea unui bețișor, ecuația va fi valabilă.

VI+II=V 2. Prin schimbarea locului unui bețișor, ecuația va fi valabilă.

X+X=X 3. Ecuația va fi valabilă dacă 2 bețișoare își schimbă locul.

VI-IV=IX 4. Dacă un singur bețișor își schimbă locul, ecuația va fi valabilă.

I-III=III 5. Ecuația va fi corectă dacă schimbăm locul unui singur bețișor.

Rezolvare:

1. III=III
2. VI=II+III
3. X=V+V
4. VI=IV+II
5. I-III=III

Zile de vacanță (I)

Tinerii colocatari de la etajul trei își construieră o căsuță într-o stradă apropiată. În consecință, și-au vândut apartamentul de lângă noi. Mult timp n-am știut, cine sunt noii noștri vecini, până când, într-o seară, cineva a sunat la noi. O pereche de vârstă noastră a stat în ușă. Au fost noii vecini, și veniseră să se prezinte. I-am invitat înăuntru și apoi ne-am dat la vorbă. Am aflat că ei sunt unguri plecați din țară în '56, de atunci trăiesc în Elveția. Au cumpărat apartamentul că le place la Giulia. Pe urmă au un fiu și nepoți pe care i-ar aduce cu plăcere aici, să cunoască și ei Câmpia și să nu piardă cu totul legăturile cu patria de odinioară. Și de atunci, bunicii tot vin, dar mai vine și fiul cu soția. În fine, acum, în aceste zile de vară au sosit împreună cu bunicii și nepoții, o fetișcană și un băiețel de vreo zece ani. Li urmăresc dimineața, "înarmați" cu rogojinile de plajă, cu colacii de cauciuc, cu ochelarii de soare și toate cele necesare pentru o zi de ștrand. Iar seara îi văd sosind acasă oboșiți dar mulțumiți. Bunica mi s-a și plâns în careva seară: „Nepoții aceștia au viață cât șapte copii! Sunt neastâmpărați și trebuie să

stau toată ziua cu ochii pe ei! Iar acum, seara, credeam că vor fi ruși de oboseală. Dar ei, ți-ai găsit-o! Ne tot roagă, hai încă la o înghețată, hai încă la o plimbare, hai încă până la cetate!...”

Cu vreo două seri în urmă, în timp ce udam florile din balcon, am auzit următoarele dialoguri de jos, din fața casei: „Komm, essen wir Eis!” – „Ce zice fata?” – o întreabă Peti, băiețelul de la parter pe soră-sa. „Ne cheamă undeva. Komm înseamnă pe nemțește vino” – presupune Dorica. „Unde?” se adresează Dorica fetei din Elveția. „Eis essen” – repetă aceasta, însoțind cuvintele cu gesturi sugestive. „Aha, înghețată, fagyi” – pricepe Peti. „Ne cheamă la o înghețată. Hai să mergem cu ei.” Se luminează la față și Dorica. „Cum vă cheamă?” – îi întreabă mai curajos Peti pe frații elvețieni. „Was fragt er?” – întreabă fetița pe nemțește. Nici un răspuns. Nimeni nu pricepe ce întreabă celălalt. Bunicul, de sus, de la etajul trei ajută și traduce puțin câte puțin. Iar apoi, cei patru copii o iau spre ghereta de înghețată din apropiere...

- ilda -

„Micuța Picasso” expune în America

Alexandra Nechita, sau „micuța Picasso” cum este numită fetița de origine română care trăiește în Statele Unite, a deschis mai multe expoziții de pictură, între 15-17 iulie, la Newbury Street, Boston, la Chestnut Hill și în Burlington, relatează RGN-Press.

Viața Alexandrei Nechita nu este una tipică, o dată ce a fost descoperit talentul ei remarcabil de matur, la numai 9 ani, la o expoziție cu un singur autor. La vârsta de doi ani, din cauza faptului că petrecea prea mult timp cu cărțile de colorat, mama ei a încetat să le mai cumpere, în speranța că se va juca mai mult cu păpușile. Ba chiar, la 5 ani, i-a luat orice instrument de colorat.

Petrecând foarte mult timp cu cărțile de specialitate, în vreme ce copiii de vârsta ei aveau de-a face cu jocuri și povești, la început i-a îngrijorat pe părinți, însă afișarea ulterioară a talentului i-a adus renumele de „mica

Picasso”. Picturile ei, bogate în stilul cubist, au avut cumpărători de notorietate publică: Bill Clinton, Oprah Winfrey și chiar Vaticanul. Postul de televiziune CBS a numit-o „cea mai fascinantă femeie a anului”.

Găsiți literele potrivite...

... pe care, scriindu-le deasupra punctelor, primiți cuvinte cu înțeles. De pildă:

. un . – LunG, LunĂ, SunĂ, BunĂ

a) . an . b) . al . c) . am . d) . ar .
e) . as . f) . ur .

L. B.

Dezlegare:

a) rană, cană, rang, tanc, banc, pandă, șanț, vână, dans
b) cald, fală, cale, zale, sală, gală, hală, vals
c) ramă, damă, mamă, gamă, lămă, vână
d) gară, bară, vară, cară, nară, pară, sare, mare, țară, mărăș
e) masă, casă, lasă, rasă, vase, apă, șapă
f) gură, mură, sură, fură, furt

Timpul pierdut...

Continuați proverbul. Căutați apoi în direcție orizontală (în fiecare rând, de la stânga spre dreapta), literele din care se compune a doua parte a proverbului. Încercuți-le. Din literele rămase aflați trei cuvinte care sunt în strânsă legătură cu timpul. Care sunt acestea și ce indică ele?

*	C	I	N	U	T	S
I	E	M	Z	E	A	N
I	S	E	Ă	I	K	N
O	T	M	A	O	A	R
R	V	C	E	I	N	*

L. B.

Dezlegare:

... nu se mai întoarce.
CITIZEN, SEIKO, MARVIN – Fiecare este câte-o cunoscută marcă de ceasornic.

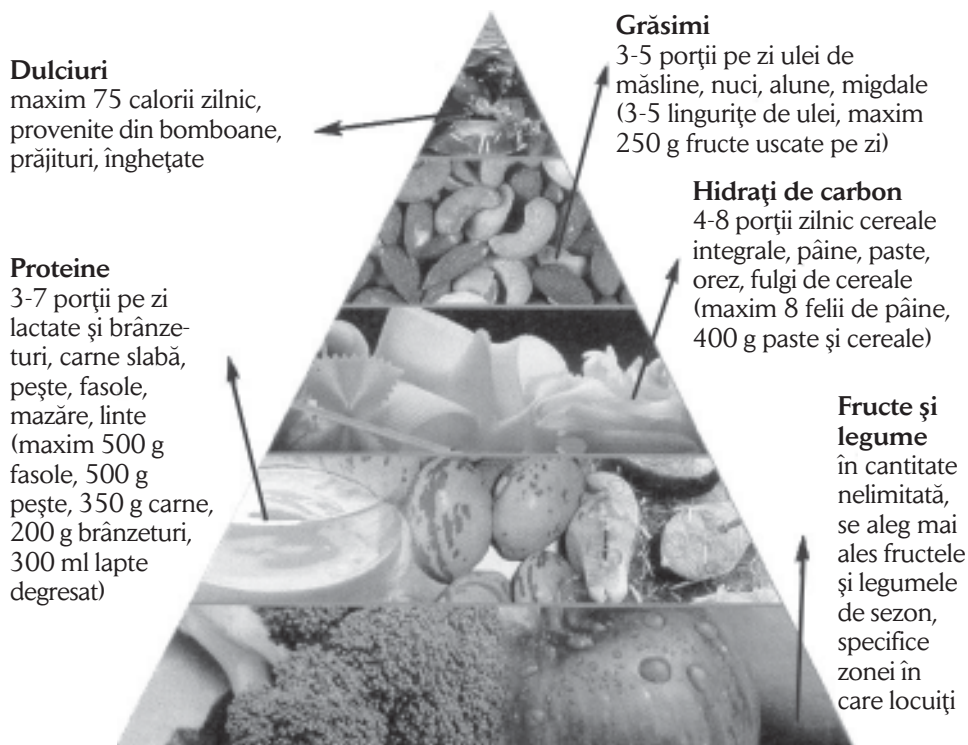
Piramida greutății sănătoase propusă de Clinica Mayo din SUA

Clinica Mayo este celebră în întreaga lume pentru programele și dietele strict individualizate pe care le propune celor care doresc să ajungă la o greutate normală.

Clinica Mayo își adaptează regimurile și dietele fiecărei persoane care apelează la ea. De aici și secretul reușitei celor peste 2.000 de medici care o reprezintă în mai multe

centre din SUA. Recomandările Clinicii Mayo legate de scăderea în greutate propun soluții permanente pentru problema supraponderalității și în același timp pentru îmbunătățirea stării de sănătate.

Cei care doresc mai multe informații le pot căuta la adresa: <http://www.MayoClinic.com>.

Privind acest tabel, este clar că pentru a vă asigura o dietă echilibrată și sănătoasă nu trebuie să lipsească din alimentația zilnică nici una din grupele de alimente pomenite. În ceea ce privește cantitatea zilnică, ea depinde de greutatea pe care o aveți. Sigur că trebuie reduse cantitatea și numărul

porțiilor, treptat, alegând o cale de mijloc.

Ca să vedeți exact cam unde vă situați, vă propunem o formulă pentru a vă calcula singuri indicele de masă corporală.

Indicele de masă corporală se calculează împărțind greutatea (în kilograme) la înălțimea ridicată la pătrat (în metri).

Înălțimea: 1,70m

Greutate: 61 kg

Calcul: $IMC = 61 : (1,70 \times 1,70)$

$IMC = 21$

Exemplu:

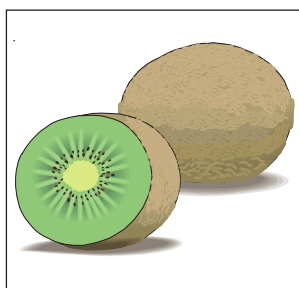
Greutate *prea mică* dacă IMC este sub 18,5

Valori *normale* dacă IMC este între 18,5-25

Greutate *prea mare* dacă IMC este peste 30

Kiwi – cel mai bogat fruct în substanțe nutritive

Kiwi conține foarte multă vitamină C, fibre, cupru, potasiu, magneziu, vitamină E, etc. În plus are numai 45 de calorii. Este recomandat mai ales iarna datorită proprietăților lui nutritive. Datorită tuturor componentelor nutritive pe care le conține, consumul de kiwi este foarte indicat pentru a reduce riscul producerii cancerului, a bolilor de inimă, previne formarea cataractei, care poate cauza orbirea. Fibrele de kiwi protejează împotriva diabetului, a bolilor de inimă. Cuprul din kiwi este vital pentru creșterea

copiilor, întărirea oaselor, dezvoltarea cerebrală și sănătatea sistemului imunitar. Cuprul este folosit de organism pentru crearea celulelor roșii din sânge. Un kiwi conține mai mult potasiu decât o banană. Potasiul are un rol important în contro-

larea presiunii sângelui și a activităților inimii. Magneziul este un mineral vital pentru organism, important pentru formarea oaselor, reglarea ritmului cardiac, relaxarea musculară și funcționarea centrilor nervoși. Spre deosebire de alte surse de vitamină E, kiwi este și foarte sărac în grăsimi. Kiwi este un foarte bun antioxidant. Kiwi se consumă proaspăt, îl putem tăia pe jumătate și să-l mâncăm direct din coajă cu ajutorul unei lingurițe, dar putem face și delicioase sucuri naturale sau salate de fructe.

Mirodeniile și medicina

Dacă n-ar exista mirodeniile, cu siguranță că mâncarea dvs. ar avea cu totul alt gust. De aceea vă invităm acum la o scurtă călătorie în lumea acestor minuni culinare și... medicinale.

Pătrunjelul este folosit adesea la ciorbe și supe. Atunci când este proaspăt conține vitamina A, C și fier alături de mirosul inconfundabil. **Usturoiul** este prezent în aproape toate bucătăriile tradiționale, fiind folosit atât la felurile obișnuite de mâncare, dar și la cele mai rafinate. El are efect benefic asupra sistemului cardiovascular și luptă împotriva celulelor canceroase. **Tarhonul** este în egală măsură folosit în medicină și în gastronomie. El conține o mulțime de compuși care curăță organismul de substanțe dăunătoare, îl protejează de viruși și blochează cu succes activitatea celulelor cancerigene. **Cimbrul** este „vedeta” bucătăriei franțuzești. El se folosește la prepararea supeilor, sosurilor și a salatelor dar și în fabricarea de medica-

mente și produse cosmetice.

Rozmarinul se folosește la tocănițele cu carne (pui, porc, miel, vită) dar și la brânzeturi. Cercetătorii au dovedit că ajută la ușurarea digestiei. **Salvia** se pune adesea la salate, dar pentru că este un antiseptic ea este un bun medicament pentru afecțiunile ORL și în terapii împotriva diabetului. **Chimbirul** este una dintre cele mai des utilizate mirodenii în Asia. Din el se prepară ceaiuri foarte bune pentru stomac și eficiente în curele de slăbire, dar și în prepararea de prăjituri deosebite. **Scorțișoara** face minuni la plăcinta cu mere, salate de fructe și alte dulciuri. Ea a fost folosită din antichitate pentru a preveni infecțiile, indigestiile și ulcerul. **Oregano** este o plantă mediteraneană utilizată în bucătăria italiană și cea grecească. În antichitate, din frunze de oregano se făceau cataplasme pentru tratarea durerilor musculare, pentru calmarea tusei și a problemelor stomacale.

Plantele medicinale și pielea

Pielea este un fidel indicator al stării de armonie și de sănătate a întregului organism. În marea lor majoritate, bolile de piele sunt de fapt o reflexie a unui dezechilibru intern mai profund, și nu o simplă problemă de suprafață. Fie că este vorba de o dermatoză infecțioasă, apărută ca urmare a scăderii imunității, de o eczemă apărută pe fondul unui dezechilibru hormonal, de o boală de piele auto-imună sau de origine alergică, tratamentul va fi în primul rând intern. În ce constă tratamentul naturist al afecțiunilor dermatologice? În primul rând, în administrarea de remedii detoxifiante, care singure rezolvă adesea mai mult de jumătate din bolile de piele. Apoi, se administrează plante și alte remedii pentru echilibrarea hormonală, pentru reglarea activității sistemului imunitar, pentru îmbunătățirea metabolismului etc.

Vitaminele

Au un rol foarte important atât în menținerea stării de sănătate a pielii, cât și în combaterea unor afecțiuni dermatologice. Cel mai eficient tratament este consumul alimentelor și remediilor naturale care conțin vitamine în stare naturală. Despre ce vitamine este vorba vom vedea în continuare:

Vitamina E – joacă un rol esențial în procesele de menținere a sănătății pielii, precum și în cele de reconstrucție, după traumatisme, arsuri etc. O întâlnim în stare naturală, în uleiul de cătină, în uleiul de măsline, în nuci, în soia și în fasole, acestea fiind principalele surse din alimentația zilnică. Consumul de alimente și remedii bogate în vitamina E este foarte util în tratarea acneei, psoriazisului, sclerodermiei, leziunilor cauzate de radiații.

Vitamina F – se găsește mai ales în semințele neprelucrate termic ale plantelor: floarea-soarelui, dovleac, arahide, nuci, soia. Administrarea acestei vitamine s-a dovedit a fi eficientă în combaterea eczemelor alergice, a seboreei, a acneei, a psoriazisului, a plăgilor și arsurilor.

Vitamina B6 – este conținută în mari cantități în gălbenușul de ou și în brânzeturile proaspete, iar în proporții mai reduse în porumb, soia, ceapă. Are efecte foarte bune în tratarea acneei (împreună cu vitamina B2), a dermatitei seboreice, a eczemelor infecțioase (în asociere cu vitamina C), în tratarea bolilor de piele produse de iradiere.

Declarația de la Bolzano: apel pentru standarde mai bune în protecția minorităților etnice

La exact șase săptămâni de la largirea Uniunii Europene, un grup de experți a lansat un apel liderilor statelor membre UE cerându-le să întreprindă mai mult pentru protecția minorităților etnice. Aceștia se tem că preservarea culturilor minorităților etnice va fi neglijată în contextul absorbției în bloc a noilor membri din Centrul și Estul Europei. În Declarația de la Bolzano experții cer măsuri care să poată influența protecția minorităților și din statele de la frontierele UE.

Dacă se întâmplă să proveniți din regiunea Cornwall din sud-estul Angliei, probabil că știți câțiva oameni care vorbesc vechiul dialect cornish. La fel, dacă veniți din regiunea spaniolă Galicia, părinții sau bunicii dumneavoastră se poate să vorbească încă galițiana, deși nu mai știu să scrie în această limbă. Copiii dumneavoastră poate că învață într-una din limbile locale, dar rareori o folosesc, din păcate. Acestea nu sunt decât două exemple ale unor vechi culturi europene aflate acum în pragul dispariției.

Recent, un grup de specialiști din Uniunea Europeană a demarat o inițiativă de garantare a minorităților care nu au dispărut cu totul sub presiunea lumii moderne. Inițiativa, numită Declarația de Bolzano, nu vizează numai dispariția culturală. Se concentrează și asupra ameliorării vieții acestor minorități care sunt adesea astăzi subiectul unor vii controverse, cum este cazul comunităților de musulmani din Europa sau a populațiilor roma și sinti.

Grupul de experți a adresat un apel liderilor celor 25 de state și guverne din Uniunea Europeană, să facă un prim pas spre protecția minorităților etnice și a diversității lor culturale. Aceștia au semnalat că autoritățile europene au avut un rol important în ameliorarea condițiilor minorităților din cele 10 state devenite recent membre UE, de-a lungul anilor în care acestea au

desfășurat negocieri de aderare. Semnatarii Declarației de la Bolzano au atenționat că acum nu mai este același „proces de antrenament” în drepturile minorităților, întrucât se presupune că accesul țărilor în UE acordă o siguranță de la sine înțeleasă.

Raportorul grupului de experți, *Gabriel von Toggenburg*, de la Academia din Bolzano (Italia) explică că „există două motive pentru care se insistă asupra diversității culturale și etnice acum, în cadrul Uniunii. Primul motiv este acela că după 1 mai – data aderării noilor membrii UE – problema care se pune este dacă Uniunea va confirma elanul extraordinar în domeniul protecției minorităților, care a fost depus în timpul procedurilor de aderare. Sau dacă Uniunea – și cu atât mai mult statele membre – decid prin consens să vor „aluneca” într-un soi de politică inactivă, care să vadă Uniunea retrasă din această arie politică”, spune Toggenburg.

A doua motivație a lansării acestei inițiative, declară Toggenburg, citat de Radio Europa Liberă, este dată de faptul că liderii europeni depun eforturi susținute de finalizare a Constituției europene, iar Declarația de la Bolzano reclamă măsuri suplimentare de protecție, care să fie incluse în acest document. Șansele ca această declarație să aibă un impact semnificativ sunt mari. Președinția irlandeză a Uniunii Europene a anunțat la 13

mai că „există probabilitatea unui consens” în ce privește includerea protecției minorităților pe lista de valori comune pe care UE și statele membre le-au stabilit, potrivit articolului 2 al noii Constituții europene.

Oricum, declarația merge mai departe de atât. Ea reclamă în egală măsură inserarea unei clauze în viitoarea Constituție europeană care să se refere la măsurile pozitive la nivel național. Aceasta va oferi statelor membre posibilitatea de prevenire sau compensare a inconvenientelor pe care comunitățile de minoritari etnici le-ar putea suferi sau pe care le-au cunoscut în trecut, fără a pune în discuție principiile economiei comunitare.

„Panoplia” protecției minorităților etnice nu este una prea mică, ținând seama de faptul că aproape 50 de milioane de persoane aparținând grupurilor etnice din Uniune se raportează la un total de 450 de milioane de majoritari.

Un oficial al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), *Neil Melvin*, a remarcat un paradox. Datorită cerințelor de aderare la Uniunea Europeană, câteva state candidate au ajuns la un standard al protecției minorităților mai ridicat decât membrii vechi ai Uniunii. „Într-adevăr, ceea ce se întâmplă adesea este faptul că nu asistăm doar la un transfer dinspre Vest spre Est în ce privește standardele, dar și la un transfer în sens invers – experiența pozitivă din statele estice care probabil nu există în toate țările UE”, a spus Melvin.

Un alt oficial OSCE, *Sally Holt*, a subliniat implicațiile internaționale ale oricăror mișcări de ameliorare a standardelor UE. „Dezvoltarea oricăror standarde pentru protecția drepturilor omului și a minorităților în general este un lucru pozitiv. Iar aceste evoluții pozitive sunt benefice nu numai pentru statele membre UE, ci și pentru statele de la frontierele Uniunii. Și, în mod evident, datorită procesului de largire a Uniunii, numărul țărilor afectate de acest salt în domeniul protecției minorităților va fi din ce în ce mai mare”. (DIVERS)

„Revoluția pașoptistă ne leagă și ne desparte”

(Urmare din pag. a 3-a)

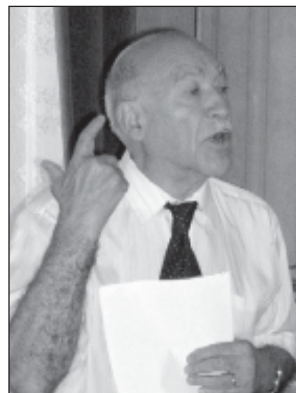
La rândul lui, Szász Zoltán a salutat ideea acestui simpozion. „Din ambele părți trebuie să depășim reflexele vechi. Pe partea maghiară, poate acest proces a început mai demult. Nu sunt foarte optimist, pentru că noile viziuni nu au un ecou social pe măsură. Deocamdată istorio-

Szász Zoltán

grafia din cele două țări se ghidează după o linie destul de tradiționalistă, pe filonul național. Deocamdată avem o viziune prea accentuată, categorică, din secolul al XIX-lea, dar vedem cu toții că există preocupări noi, care vor putea modifica viziunea noastră clasică, conform căreia suntem inamici veșnici și că nu ne putem rezolva probleme din propriile noastre forțe intelectuale. Pe undeva, asta este o lașitate. Ne temem de noi înșine și credem că numai cei mari pot face cu adevărat ceva. Cred că aceasta este prăpastia din care încetul cu încetul încercăm să ieșim.”

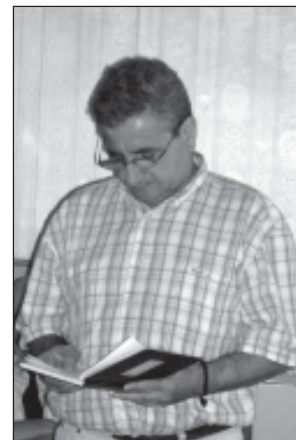
Valeriu Leu aparține taberei istoricilor care nu se ghidează după vechile tipicuri profesionale și în-

Egyed Ákos

cearcă să vadă faptele din mai multe puncte de vedere. „Ca să judeci corect trebuie să te pui întotdeauna în pielea celuilalt, fiindcă nimeni nu este bun sau rău în esența sa, ci doar conjuncturile ne pot pune într-o situație sau alta. (...) Cred că acum facem o istorie fără inhibiții. Suntem chiar foarte curioși să știm ce au descoperit colegii unguri și invers. Acum începem să ne dăm seama că această istorie pe care noi am împărțit-o pe felii este una singură. Istoria, ca și lumea poate fi văzută diferit, în funcție de unde o privești. Eu, de exemplu, văd lucrurile puțin mai diferit de la Reșița, dar asta nu înseamnă că sunt posesorul adevărului absolut. Este doar o diferență de perspectivă.”

La concluziile conferinței, Szász Zoltán a atras

Valeriu Leu

atenția auditoriului că nu trebuie trecute cu vederea conflictele din 1848, iar în același timp este necesar să ne debarasăm de ideea unor zeci de mii de victime în ambele părți, care nu este altceva decât rodul unor exagerări dăunătoare. Iar responsabilitatea intelectualului este, în concepția istoricului budapestan, să se abandoneze calificativele tipice ale românilor contrarevoluționari și ale ungarilor aristocrați reacționari. „Nu putem depăși lucrurile negative, fără empatie, fără să iertăm”, a conchis moderatorul simpozionului de la Seghedin.

Tiberiu Boca – Ștefan Crâsta

CUGETĂRI

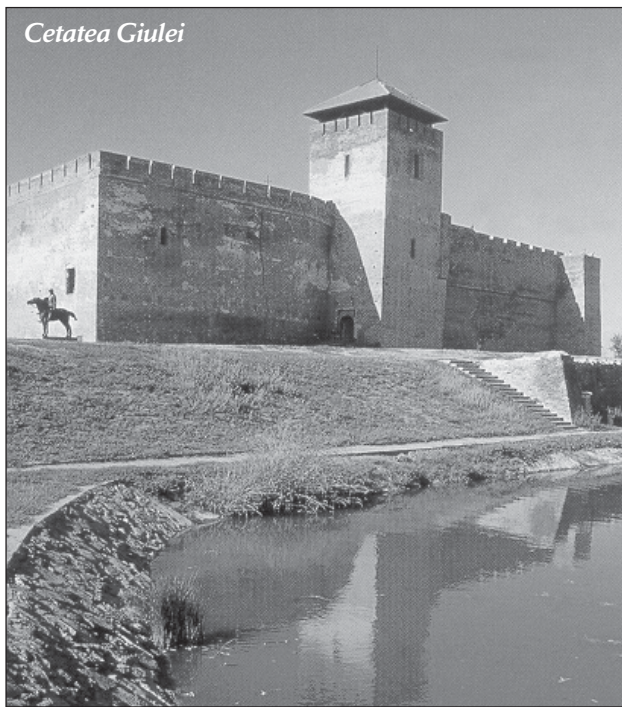
Naționalitatea și limba sunt mai scumpe decât libertatea, căci libertatea pierdută se poate recâștiga, dar naționalitatea niciodată.
G. Barițiu (1812–1893)

Să ne ținem de limba, de istoria noastră, cum se ține un om în primejdie de-a se îneca de prăjina care i se aruncă spre scăpare.
Mihail Kogălniceanu (1817–1891)

Sezon teatral de vară în condiții contradictorii

De pe acum, în toată Ungaria sezonul de vară este în plin. În aceste seri și matinee estivale se țin lanț spectacole în aer liber, concerte extraordinare, teatru în peșteri și cetăți, în piețe pitorești și luminișuri răcoroase, se deschid expoziții ieșite din comun, se pregătesc montaje literare și dramatizări inedite, în care se amestecă sau se schimbă genurile artistice. Prin urmare, în această vară câte-o operă clasică este transpusă pe flaut și chitară, un balet celebru devine jazz-balet acvatic, un oratoriu este pus în scenă ca dramă antică într-o carieră de piatră, o comedie de marionetă devine performance. Un alt factor inedit care „împropătează” sezonul tradițional îl înseamnă câteva scandaluri răsunătoare stârnite în jurul unor concerte care au fost amânate, modificate sau suspendate, concerte în care interpretul genial a fost târât pe scenă în cărucior pe

Cetatea Giulei

roți sau nici n-a sosit pe scenă.

În altă ordine de idei, trebuie constatat că dacă acum vreo două decenii se putea consemna o înflorire și o dezvoltare impetuoasă

a acestor spectacole, în ultimii ani strălucirea aceasta a mai pălit. Iar acum, în acest sezon, iată, iarăși sporesc inițiativele artistice de toate genurile. E adevărat, finanțarea devine tot mai dificilă și adunarea banilor a devenit o adevărată acrobație financiară, se pare totuși că impresarii și managerii teatrali se descurcă tot mai bine în labirintul administrativ și financiar. Inițiativele, așadar, sporesc, varietatea artistică crește. Concomitent crește și varietatea calității. Unele spectacole din această vară se dovedesc drept adevărate superproducții, iar altele nu depășesc nivelul mediocrității. Unele seri teatrale sunt de nivelul evenimentului artistic, altele pot fi uitate odată ce cortina se lasă și luminile rampei se sting.

La concret vorbind, e greu să facem o apreciere sumară și nici nu e cazul. Dar dacă luăm ca etalon Jocurile în aer liber din Se-

ghedin, aici toate constatările sunt valabile: câteva seri de balet de excepție, cu pirotehnică și valuri artificiale, concert de jazz memorabil, iar acum spectacolul de operă cu Nabucco de Verdi probabil că iarăși va însemna o seară de neuitat. Asemănătoare e situația pe Insula Margareta, unde o altă operă de Verdi, Attila, în regia actorului Alföldi face obiect de discuții săptămâni în șir. Pe o nouă și mare atractivitate poate conta o scenă în aer liber, cea din Tihany. Visat de actorul Bujtor István, acest nou teatru de vară promite distracție ușoară – dar nu gratuită, publicului de la malul Balatonului.

Dar să ne oprim mai degrabă la posibilitățile estivale din zona Crișurilor. Aici, firește, Teatrul Cetății din Giula trebuie evidențiat pe primul loc. Și pe drept, căci spectacolele au rămas cele mai marcante din zonă: o dramă clasică, o operă clasică, o operă bufă, un festival de jazz, o comedie și

operetă clasică, pentru a pomeni numai pe cele mai importante. Cu o asemenea varietate nu e de mirare că Teatrul poate conta pe succes de public. Mai cu seamă dacă ținem cont de faptul că, decenii la rând, colectivul operei maghiare din Cluj și-a dovedit calitățile, iar în privința celorlalte spectacole, distribuția este cu adevărat magistrală. Dincolo de spectacolele teatrului giulan mai trebuie amintite seriile din curtea Primăriei din reședința județeană, recitalurile din curtea Cofetăriei Reinhardt din Giula, seriile culturale din castelul din Szabadkígyós, care, la fel, oferă multă varietate și agrement. Iar înșirarea nu este nici pe departe integrală. Dar toate acestea dovedesc că și județul Bichiș oferă varietate și bogăția de care am pomenit la început. Și mai dovedește că iată, și în părțile noastre fiecare poate afla agrement și satisfacții culturale după gust, vârstă și buzunar.

E. I.

CE NE MAI OFERĂ ÎN ACEASTĂ VARĂ TEATRUL CETĂȚII DIN GIULA?

24 iulie (ora 20.30)

Szindbád – hommage à Krúdy Gyula

– teatru de dans

Teatrul de Dans Central-European –
Turneul Teatrului „Móricz Zsigmond” din
Nyíregyháza

27–28 iulie (ora 20.30)

Fráter Zoltán: Valsul Krúdy – Krúdyada

Premiera Teatrului Cetății din Giula

2–3 august (ora 18.00)

Grimm-Szente-Gulyás: Regele Cioc-de-sturz –

poveste-musical

Turneul Teatrului „Jókai” din Județul Bichiș

4-5 august (ora 20.30)

Ábrahám Pál: Victoria – operetă

7 august (ora 20.30)

**Serată de gală a lui Jose Cura – Kocsis Zoltán
și a Filarmonicii Naționale**

10 august (ora 20.30)

W. Shakespeare: Visul unei nopți de vară

Premiera Teatrului Cetății din Giula

11–14 august (ora 20.30)

W. Shakespeare: Visul unei nopți de vară

Bilete pentru spectacole se pot comanda:

Directia Teatrului Cetății din Giula,

5700 Giula, Str. Kossuth nr. 13. Tel./fax.: 66/463-148

E-mail: casteatr@axelero.hu

Homepage: www.c3.hu/~casteatr

Bilete se pot cumpăra:

Casa de bilete a Teatrului Cetății din Giula

Giula, Várkert. Tel.: 66/362-501

Ruinele mănăstirii
din Zsámbék

Aida și Nabucco

Un recent rezumat privitor la istoricul teatrelor în aer liber din Europa a publicat câteva date statistice interesante. Din acestea rezultă că cele mai vechi teatre în aer liber sunt cele din Grecia antică. În istoria mai nouă a acestor spectacole, arena din Verona a prezentat cele mai multe opere de Verdi. La Salzburg, în fiecare vară se pune în scenă drama „Jederman” de Wedekind.

Cele mai spectaculoase reprezentări se pun în scenă la Bregenz, pe o scenă uriașă construită pe lacul Constanț. În istoricul spectacolelor de operă în aer liber, se poate afla din statistică faptul că cea mai frecvent jucată operă este „Aida” de Verdi, urmată de „Nabucco”, de același mare compozitor italian.

De altfel, și în acest sezon, pe scena din fața do-

mului din Seghedin va putea fi văzută opera „Nabucco”.

Cât privește „Aida”, această operă va fi jucată pe cea mai mare scenă europeană în aer liber, la Skt. Margarethen, orașel din Burgenland, din Austria. Aici vor evolua pe scena uriașă dincolo de soliști, cor și orchestră șase sute de figuranți, doi elefanți și un întreg batalion de cavalerie.

Femei celebre

Femeia iubirilor tănuite

I-au plăcut bijuteriile, băuturile fine, bucătăria franceză, dulciurile italienești, mătăsurile și stofele naturale, culorile pastel, Chopin, picturile lui Salvador Dali... Dar mai presus de toate a fost o femeie complexă, Ana Aslan. Dăruită însă doar cu iubiri tănuite.

Ana Aslan a fost văzută mai întotdeauna ca femeia din vârful unui institut celebru, unic în lume, și ca descoperitoarea produselor Gerovital și Aslavital. Dar Ana Aslan a fost nu numai om de știință și medic, dar și o femeie extraordinară. A avut ca pacienți prinți, regi, președinți de state, șefi ai unor servicii secrete, actori, dar și simpli muritori. În schimb, ea s-a ferit toată viața de medici. Dar fără ei nu se poate.

Joi, 19 mai 1988, puțin după miezul nopții, la Spitalul Elias trecea în neființă Ana Aslan. Doamna profesor – cum îi mai spun și azi cei ce au lucrat cu ea în institutul ce-i poartă numele – a fost adusă aici la începutul săptămânii. Abia a acceptat să fie operată de cancer de colon de profesorul Setlacec. Cei din jurul ei își aduc aminte că doamna profesor se lasă foarte greu pe mâinile medicilor, ea fiindu-și propriul medic.

Este operată și tocmai când se credea că s-a trecut hopul, fiind vorba de un cancer de colon în fază incipientă, mai puțin agresiv în cazul vârstnicilor, s-a petrecut actul final. Este „deschisă” din nou din cauza unei infecții cu microbul Pioceanic, luat din spital. Febra pusea stăpânire pe trupul ei bătrân, iar infecția pe întregul abdomen.

Soarta este uneori nedreaptă. Pentru că această femeie care și-a închinat toată viața nobilului țel de a descoperi elixirul tinereții fără bătrânețe, într-un fel pământean, și chiar l-a atins, n-a fost scutită de avatarurile bătrâneții. Zeii nu i-au putut ierta trufia de a se apropia atât de mult de acest elixir. Mai mult, zeilor li s-a părut nedemn ca un muritor să ofere elixirul pur și simplu oamenilor din lumea întreagă sub formă de Gerovital și Aslavital. Și zeii s-au răbunat. Femeia splendidă de altădată, de care

s-au îndrăgostit bărbați celebri, dar și bărbați anonimi, admirată și invidiată de multe fiice ale Evei, moare din cauza unui nenorocit de microb, dintre aceia despre care se zice că sunt prin locurile murdare. Răzbunare cruntă. Căci doamna profesor era ieșită din comun în privința curățeniei și a mirosurilor. Secretara și traducătoarele pe care le-a avut de-a lungul carierei mărturisesc că, atunci când știau că trebuie să intre în cabinetul ei cu vreo mapă de lucrări, nu mâncau nimic pentru a nu răspândi vreun miros

(Selecție J. N.)

Curriculum Vitae

Ana Aslan a fost cel mai mic copil dintre cei patru ai Sofiei și ai lui Mărgărit Aslan. Ana a venit pe lume la 1 ianuarie 1907, la Brăila. Tatăl va ruina familia din cauza patimii pentru jocul de cărți și nepriceperii la afaceri. Se pare că Ana a moștenit-o mai mult pe mama ei. Era o bucovineancă frumoasă și educată, cu vreo 20 de ani mai tânără decât tatăl copiilor ei. Despre ea, Ana va spune mai târziu că „s-a zbatut singură, cu inteligență, să-și crească pruncii”. Pe când Ana avea 13 ani, tatăl ei a murit. Mama nu a acceptat cu ușurință decizia Anei de a face medicina. Zicea că-i o specialitate prea dură pentru o fată. Neînduplecarea mamei a cedat când Ana a decis să facă greva foamei. Mama ei n-a mai avut încotro și Ana va face primii pași într-o carieră de succes. Dar ea putea fi la fel de bine și pilot. La 16 ani visa să ajungă pilot și chiar a zburat cu un mic aparat, tip Bristol-Coanda.

Cariera

Ana Aslan a urmat cursurile Facultății de Medicină din București (1915–1922). A fost profesor titular de clinică medicală la Timișoara (1945–1949), șef de secție la Institutul de Endocrinologie din București (1949–1958), iar din 1958, director al Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie din București. A fost și membru al Academiei de Științe din New York, al Uniunii Mondiale de Medicină profilactică și igienă socială, membru de onoare al Centrului European de Cercetări Medicale Aplicative, membru în Consiliul de Conducere al Asociației Internaționale de Gerontologie, membru al Societății Naționale de Gerontologie din Chile, președintele Societății Române de Gerontologie etc. Ana Aslan primește în 1952, la Palatul ONU din Geneva, premiul internațional și medalia „Leon Bernard”, prestigioasă distincție acordată de OMS, pentru contribuția adusă la dezvoltarea gerontologiei și geriatriei. În 1952 prepară vitamina H3 (Gerovital), produs farmaceutic folosit în tratamentul fenomenului de îmbătrânire, precum și în bolile bătrâneții. A inventat (împreună cu I. Polovrageanu) noul produs geriatric Aslavital, brevetat în 1980.

Ați auzit că...?

... *îmbrăcămintea de gală pentru membrii academiei franceze* (Institut de France) este fracul verde brodat, din inițiativa cardinalului Richelieu, din anul 1635

***

... *David statuia din marmură* de Michelangelo care are greutatea de 5,5 tone și înălțimea de 5 metri, *va fi supusă unui control la computer-tomograf* pentru a cerceta eventuale fisuri sau spărturi

***

... *și fiica și fiul actorului francez Gérard Depardieu sunt actori* și acum joacă pentru prima dată în aceeași piesă, un thriller în care au primit toți trei câte-un rol

***

... *în Babilonia* a existat obiceiul ca după cununie tatăl miresei, timp de o lună, l-a îmbătat pe ginerele nou cu bere din miere

***

... dintre păsări *numai bufnița* distinge culoarea albastră

***

... în decurs de 3,5 miliarde de ani, *numai 230 de ani au fost pașnici, trecând fără războaie*

***

... *cel mai mare copac* de pe Pământ se află în SUA, în Parcul Național Sequoia: înălțimea e de peste 91 m, cel mai mare diametru e de peste 12 m

***

... un element constitutiv al *dinamitei* este uleiul de arahidă (aluna americană)

***

... omul are 5 milioane de *celule pentru miros*, iar câinele ciobănesc are 220 milioane de celule sensibile la miros

***

... cine intră în *Muzeul Guinness din Dublin* (care se află lângă Catedrala St. Patrick) *primește pe lângă tichetul de intrare și un pahar de bere gratuit*

***

... *muntele Mount Everest*, la hotarul dintre Tibet și Nepal, și-a primit denumirea europeană după topograful colonel *George Everest*. În anul 1855, el a stabilit pentru prima dată înălțimea muntelui: aproximativ 8840 m (înălțimea științifică exactă este 8848 m)

Ana Crișan

Angela Gheorghiu, în „Carmen”

În aceste zile, soprana de origine română, *Angela Gheorghiu*, filmează în mai multe locații din Sevilla, scene din viitorul film „Carmen”. Regizorii peliculei sunt *Carlos Saura* și *Vittorio Storaro*, relatează RGN. Româncă este considerată cea mai bună soprană pe plan mondial. Cariera ei de succes a început în 1994, la Covent Garden, cu rolul Violetei din Traviata.

Fotbal

David și Goliat

„Să ne închipuim că suntem pe 9 octombrie și a început meciul Cehia – România din preliminariile CM 2006. **Nedved** intră în posesia mingii la mijlocul terenului. **Rădoi** îi iese în întâmpinare. Balonul de Aur joacă din două atingeri și îl lansează în adâncime pe **Jan Koller**. Masivul atacant, de 2,02 metri și 103 kilograme, își pune în valoare forța de pătrundere și se lansează amenințător spre poarta lui **Lobonț**. Viteza îl ajută pe micuțul **Florentin Petre**, de 166 centimetri și 61 de kilograme, să se repleze rapid în sprijinul apărării. Mai există o șansă ca tăvălugul să fie oprit. **David și Goliat** sunt față în față.”

Scena deocamdată imaginară a fost descrisă de un cotidian din România, jurnaliștii acestuia fiind îngrijorați de superioritatea fizică a echipelor Cehiei și Olandei, față de selecționata română. „Ce poate să facă Florentin Petre în fața unui uriaș precum Koller? Se va da la o parte involuntar din fața lui, fiindcă în astfel de cazuri acționează instinctul de conservare. E reacția pe care o are orice om normal căruia i s-ar cere să intre într-un zid pentru a-l dărâma”, susține medicul **Anca Gurău**, specialist în dezvoltare fizică de la Institutul Național de Medicină Sportivă, care a mai adăugat ca să nu sperie prea mult microbiștii români că „Atacantul de fotbal se aseamănă cu sprinterul de la 100 de metri. În cazul lui nu există un model care să garanteze succesul. Contează doar calitățile native: gabaritul, viteza de reacție și intuiția. De obicei, cu cât un sportiv este mai înalt, cu atât abilitatea și viteza sunt mai reduse.” Iată ceva ce îl favorizează pe micuțul dinamovist, care nu pare foarte afectat de observațiile doctoriței și nu se sperie de un posibil duel cu Jan Koller, poreclit „Dinozaurul” de suporterii Borussia Dortmund. „Nu m-am speriat eu de boală sau de alte lucruri mai rele. Până la urmă și zidul poți să-l ocolești sau să-l sari! Koller mă poate bate doar la jocul aerian.”, a declarat Petre.

Media de înălțime a fotbalistilor din naționala României este 1,79 metri. Cu patru, respectiv trei centimetri mai mică decât statura medie a cehilor și a olandezilor, principalii adversari ai „tricolorilor” din preliminariile CM 2006. La capitolul greutate lideri sunt tot cehii, cu 79 de kilograme, urmați de olandezi și români, cu 77, respectiv 73 de kilograme. Anca Gurău, medicul spe-

bui să mai convoace jucători care nu corespund din punct de vedere al staturii. Pentru a alcătui o echipă cu talie înaltă, cehii au făcut o selecție riguroasă pe bază de statură, în regim de viteză și dotare psihologică. Lucru foarte important în fotbalul de astăzi”. Statura jucătorilor este o problemă mai veche a fotbalului românesc.

„Știm că e greu de găsit fotbaliști înalți la noi, deoarece suntem un popor de statură medie. 1,70 metri e înălțimea medie la români. Dar antrenorii ar trebui să țină cont când fac selecția în principal de talie. Nu e

posibil ca la Steaua, din 28 de jucători, zece să aibă statură sub 1,74 metri. Creșterea este îngreunată și din cauza faptului că se exagerează cu antrenamente la vârsta de 11-12 ani”, a explicat Anca Gurău.

cialist de la INMS, susține că e greu de compensat în timpul jocului diferența de statură dintre jucătorii români și cei cehi. „Din păcate, România pleacă din start cu handicapul gabariturii. **Lordănescu** n-ar tre-

Jocurile Olimpice

Pronostic pentru România:
23 de medalii la Atena

Punând la cântar populația, nivelul veniturilor, istoria politică și rezultatele precedente, firma de consultanță **Pricewaterhouse Coopers** a ajuns la concluzia că echipa olimpică a României va obține cu trei medalii mai puțin decât la Sydney și se va clasa pe locul 12 în topul națiunilor.

Mai sunt trei săptămâni până la debutul Jocurilor Olimpice de la Atena. În urmă cu patru ani, în Australia, România a obținut 26 de medalii. Opinia publică și în acest an așteaptă o nouă participare de vis a sportivilor tricolori în Grecia, dar specialiștii nu împărtășesc acest optimism. Doar gândindu-se la absența atletei **Gabriela Szabo** (la Sydney, campioană olimpică la 5.000 de metri și medaliată cu bronz la 3.000 de metri), **Ion Țiriac**, președintele Comitetului Olimpic Român, a declarat: „Sper să avem o participare onorabilă și pe măsura posibilităților, într-o competiție extrem de dură, cu performeri autentici”.

Conform unui studiu al firmei **Pricewaterhouse Coopers** (PwC), dezvoltarea economică a unui stat poate influența participarea propriei echipe la Jocurile Olimpice. Pe baza

considerentelor invocate mai sus, analiștii de la PwC au încercat să facă o radiografie a întrecerii ce urmează să înceapă la Atena. Interesant este faptul că PwC a ajuns la concluzia că pentru toate țările participante va fi dificil să egaleze performanțele reușite în urmă cu patru ani. Astfel, România este creditată cu 23 de medalii (cu 3 mai puțin decât în anul 2000), motiv pentru care va pierde un loc – de pe 11 pe 12 – în clasamentul pe națiuni. Studiul relevă astfel că statele mari și cu o economie dezvoltată obțin mai multe medalii. Totuși, această constatare nu poate fi luată ca o regulă de bază, pentru că efectele nu sunt în totalitate proporționale cu acești factori, întrucât există multe țări mici, cu probleme economice, care obțin rezultate mult peste așteptări. Ca exemplu sunt date țările foste comuniste, care au rezultate notabile datorită tradiției sportive, în ciuda situației economice precare în care se află.

Conform studiului PwC, Statele Unite, Rusia, China și Germania vor continua să domine și Olimpiada din Atena, dar nu vor mai avea reușitele din Australia. Astfel, delegației americane i se prezice obținerea a 70 de medalii (cu 27 mai puțin ca la Sydney), în clasamentul final Statele Unite fiind urmate de Rusia – 64 (88 la Sydney), China – 50 (59 la Sydney) și Germania – 45 (57 la Sydney). Analiștii de la PwC susțin că Grecia va face un salt spectaculos, având ca atu statutul de țară organizatoare, aflând din presa sportivă din România.

Debut triumfal al Oțelului Galați în Cupa UEFA

Dunărenii sunt ca și calificați în etapa a doua preliminară, dar reușita lor este umbră de suspiciunea unui blat

Elevii antrenorului **Sorin Cârțu** au dobândit dreptul de a participa în a doua cupă europeană intercluburi, ajungând în finala Cupei României. Deși au pierdut meciul în fața lui Dinamo București, totuși pot participa la întrecerea europeană grație faptului că adversarii din finală au câștigat și campionatul, ceea ce le-a asigurat dreptul participării în Liga Campionilor. În primul tur preliminar, Oțelul Galați s-a confruntat în prima manșă, la Constanța, cu Dinamo Tirana vicecampiona Albaniei. Cele două cluburi se confruntă cu probleme materiale serioase. Situația dunărenilor se pare că s-a ameliorat o dată cu sosi-

rea unui nou investitor, însă albanezii se află în criză continuă.

În partida disputată joia trecută, Oțelul a câștigat cu scorul de 4-0, care a fost stabilit chiar în prima repriză. Evoluția foarte bună a gazdelor a surprins toată lumea, dar faptul că cei din Tirana au arătat un joc cu de-a dreptul caraghios a micșorat însă meritele românilor. **Ștefan Nanu**, un jucător cu experiență internațională a gălățenilor a povestit ulterior că în a doua repriză, adversarii lor se rugau în permanență ca românii să nu mai dea gol.

În legătură cu meciul, încep să ivească însă semne de întrebare, după ce presa din Albania a scris că meciul a fost vândut. Coti-

dianul „Koha Jone” a notat în ediția sa de sâmbătă că **Mihail Delijorxhit**, președintele lui Dinamo ar fi mizat la o agenție de pariuri din Austria pe scorul exact. Iar suma câștigată de acesta a fost de 65 de ori mai mare decât cea mizată. Între timp, o altă întâlnire din turul preliminar al Cupei UEFA, ce are în prim-plan tot o echipă albaneză, Partizani Tirana - Birkirkara (Malta), a fost anulată de casele de pariuri din Albania. Partida s-a încheiat cu scorul de 4-2, exact cât prognoșticase **Albert Xhanit**, președintele lui Dinamo Tirana. Din câte se pare, a fost vorba de un dublu aranjament, pus la cale de conducătorii celor două cluburi albaneze.

ROMÂNIA

Luni 26 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Ora G... de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Lumi ascunse 10.00 Film. Josh, apărătorul universului 11.35 Zburătorii României 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Teleshopping 14.00 Vector III 14.30 Pro patria 15.00 Kronika 15.55 TVR în direct 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Visuri dragi 21.05 Lori, Dan și Tanti Mili 21.35 Reflecții rutiere 22.05 Jurnalul TVR 22.35 Film. Dezvăluiri 0.10 Serial (R) Counterstrike sau jocul puterii 1.00 Cinci minute de cultură 1.10 Jurnalul TVR (R) 2.10 Film. Lună plină la Blue Water 3.45 Reflecții rutiere (R) 4.15 Vector III (R) 4.45 Serial. Destine secrete 5.35 Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Marti 27 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Ora G... de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Lumi ascunse. Documentar 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Teleshopping 14.00 Alege viața! 14.30 Kronika 15.55 TVR în direct 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Cursa infernală 20.55 Avanspremieră 21.00 Serial. Misteriosul John Doe 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film. Răz bunarea 0.20 Serial (R) Counterstrike sau jocul puterii 1.10 Cinci minute de cultură 1.20 Jurnalul TVR (R) 2.20 Avanspremieră 2.30 Film (R) Dezvăluiri 4.05 Avanspremieră 4.15 Alege viața! (R) 4.45 Serial. Destine secrete 5.35 Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Miercuri 28 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Ora G... de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Lumi ascunse 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Teleshopping 14.00 Conștienți 15.00 Oameni ca noi 15.30 Totul despre Divizia A 16.00 Serial. Sânge de țigan 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Croazieră infernală 21.10 Serial. Misteriosul John Doe 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Jackie Brown 1.10 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 1.55 Cinci minute de cultură 2.05 Jurnalul TVR 3.05 Film (R) Răz bunarea 4.50 Serial. Destine secrete 5.35 Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Joi 29 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Ora G... de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Ambasadorii 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Akzent 15.30 Totul despre Divizia A 16.00 Serial. Sânge de țigan 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnal 19.00 Telecinemateca: Unora le place jazzul 21.10 Serial. Misteriosul John Doe 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film. Infanteria stelară 0.40 Serial (R) Counterstrike sau jocul puterii 1.25 Jurnal (R) 2.15 Film (R) Jackie Brown 4.55 Cinci minute de cultură 5.05 Spectacolul lumii (R) Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Vineri 30 iulie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Ora G... de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Spectacolul lumii 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Pământul în 80 de zile (R) 14.30 România politică 15.00 Sănătate pentru toți! 15.30 Totul despre Divizia A 16.00 Interes general 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Un polițist cu capsă pusă 20.45 Avanspremieră 21.00 Serial. Misteriosul John Doe 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film E șoc și Filme Șic 0.25 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 1.15 Cinci minute de cultură 1.25 Jurnalul TVR (R) 2.25 Film. Ultimul val 3.55 Avanspremieră 4.05 Ambasadorii (R) 4.35 Serial. Destine secrete 5.25 Sănătate pentru toți! (R).

Sâmbătă 31 iulie

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Teleshopping 7.10 Jocul planetelor 7.40 Desene animate 8.30 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.00 Teleshopping 9.15 Descarcă-te singur! 10.30 Călătoriile lui 04 11.30 O vedetă populară 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.30 Sub semnul soarelui 14.00 Globalizarea pe înțelesul tuturor 15.00 Sub semnul soarelui 15.30 Totul despre Divizia A 16.00 Serial. Felicity 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnal 19.00 Balul de sâmbătă... vara 20.00 Film. Rockeri atacă radioul 21.40 Jurnalul TVR 21.55 Studio Hit 23.45 Serial. Există minuni? 0.35 Spectacolul lumii (R) 1.05 Jurnalul de noapte 2.05 Descarcă-te singur! (R) 3.10 O vedetă... populară (R) 4.30 Sub semnul soarelui (R) 5.20 Avanspremieră 5.25 Teleshopping.

Duminică 1 august

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.00 Dincolo de hartă 9.30 Viața satului 11.00 Ulița spre Europa 11.15 Tezaur folcloric 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.30 Euro Police 14.00 Film. Rude de pe altă planetă 15.30 Film. Pentru câțiva dolari în plus 17.45 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Fotbal: Steaua – Gloria Bistrița 21.00 Minutul 91. 22.00 22.15 Film. Investigând sex 0.10 Serial. Există minuni? 1.00 Jurnalul TVR (R) 2.00 Lori, Dan și Tanti Mili (R) 2.30 Tezaur folcloric (R) 4.05 Avanspremieră 4.15 Călătoriile lui 04 (R) 5.10 Dincolo de hartă (R) 5.40 Teleshopping.

TVR

Luni 26 iulie

6.00 Serial (R) Mercenarii universului 6.45 Teleshopping 7.15 Răscruți 7.45 Cinci minute de cultură 8.00 Eco–Magazin 8.45 Tonomatul de vacanță 11.15 Atenție, se cântă! (R) 12.45 Euro–Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Primul pas 15.00 Teleshopping 16.00 Descoperiri în medicină 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro–Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Eu, eu... și ceilalți 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.45 Serial. Arma ucigașă 23.35 Descoperiri în medicină (R) 0.30 Film. Wally Sparks 2.20 Eco–Magazin (R) 3.05 Serial (R) Arma ucigașă 4.00 Știrile serii 4.30 Răscruți (R) 5.00 Jurnalul TVR (R).

Marti 27 iulie

6.00 Serial (R) Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Prenume. Documentar 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro–Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Emisiune în limba germană 15.00 Teleshopping 16.00 Conexiuni 17.00 Serial. Rebelii 17.55 Cinci minute de cultură 18.05 Serial. Pasiuni 18.50 Euro–Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Clipa de rouă a focului. Documentar 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.45 Serial. Polițiștii de la "Blue Murder" 23.35 Conexiuni (R) 0.30 Film. Viziune regizorală 2.10 Cinci minute de cultură 2.20 Medalion de interpret (R) 3.10 Serial (R) Polițiștii de la "Blue Murder" 4.00 Știrile serii 4.30 Clipa de rouă a focului (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 28 iulie

6.00 Serial (R). Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro–Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Parnasul 15.00 Teleshopping 16.00 Din nou la Atena 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro–Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Insolit 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.40 Serial. Andromeda 23.30 Din nou la Atena (R) 0.30 Film. Creatura 2.10 Aleea cu Ghimpi (R) 2.25 Cinci minute de cultură 2.35 Fetele orașului (R) 3.05 Serial (R) Andromeda 4.00 Știrile serii 4.30 Călător în Orient (R) 5.00 Insolit 5.30 Jurnalul TVR (R).

Joi 29 iulie

6.00 Serial (R). Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro–Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Cafeneaua imaginară 15.00 Teleshopping 16.00 Animale în pericol 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro–Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Spune-mi ce te doare 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.45 Serial. Nemuritoare 23.30 Animale în pericol (R) 0.40 Film. Arșița nopții 2.20 Cinci minute de cultură 2.35 Serial (R) Nemuritoare 3.30 Pescar hoinar (R) 4.00 Știrile serii 4.30 Călător în Orient (R) 5.00 Spune-mi ce te doare (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Vineri 30 iulie

6.00 Serial (R). Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro–Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Cartea junglei 14.00 Imprenună, în Europa 15.00 Teleshopping 16.00 Via Sacra 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro–Dispecer 19.00 Telegurnal 19.30 Auto Club 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.40 Serial. Tanamera, leul din Singapore 23.40 Serial. Inspectorul Linley 0.40 Film. Joc murdar 2.30 Natură și aventură (R) 3.00 Serial (R) Tanamera, leul din Singapore 4.00 Știrile serii 4.30 Călător în Orient (R) 5.00 Auto Club (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Sâmbătă 31 iulie

6.00 Serial (R). Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Veni, Video, Vici! 8.00 Serial (R) Rebelii 8.50 Tonomatul DP 2 10.45 Top Sport 11.15 Serial (R) Marea Brava 12.00 Serial. Vânt și nor 12.55 Acum e Maxima 13.00 Expediție în necunoscut 13.30 Serial. Trășiții din Queens 14.00 Atenție, se cântă! 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Film Puzzle 17.55 Veni, Video, Vici! 17.10 Serial. Rebelii 18.00 Serial. Farmece 18.45 Pe scurt din Europa 19.00 Jurnalul TVR 19.15 Aleea cu Ghimpi 19.30 Serial. O femeie face carieră 20.00 Fotbal: FC Național – FC Brașov 22.00 Fete de la Musique 22.30 Serial. Tanamera, leul din Singapore 23.40 Serial. Inspectorul Linley 1.55 Serial (R) Trășiții din Queens 2.25 Serial (R) Inspectorul Linley 3.15 Serial (R) Martorul tăcut 4.05 Fete de la Musique (R) 4.35 Televiziunea, dragostea mea (R) 5.30 Pe scurt din Europa (R) 5.45 Jurnalul TVR (R).

Duminică 1 august

6.00 Medalion de interpret 6.45 Teleshopping 7.15 Ferma 8.30 Pescar hoinar 9.00 Arca lui Noe 9.30 Serial. Insula piratilor 10.00 Natură și aventură 10.30 Serial. Rebelii 11.20 Documentar 12.05 Serial. Vânt și nor 12.55 Acum este... Maxima 13.00 Fetele orașului 13.30 Atlas 14.00 Piersic Show 15.30 Serial. Jocurile vieții 16.00 Televiziunea, dragostea mea 17.00 Veni, Video, Vici! 17.15 Serial. Mercenarii universului 18.00 Serial. Aventurile lui Sinbad 18.45 Pe scurt din Europa 19.00 Jurnalul TVR 19.15 Aleea cu Ghimpi 19.30 Serial. Chicago Hope 20.25 Concert: Jimi Hendrix 21.30 CIRC 22.00 Serial. Antrenorul 22.50 Remix Rock Forum 23.45 Film. Ograda plină 1.20 Concert (R) 2.25 CIRC (R) 3.00 Serial (R) Aventurile lui Sinbad 3.45 Aleea cu Ghimpi (R) 4.00 Știrile serii 4.30 Remix-Rock Forum (R) 5.25 Pe scurt din Europa (R) 5.40 Jurnalul TVR (R).

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

26 IULIE, LUNI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere.

27 IULIE, MARȚI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

28 IULIE, MIERCURI (redactor: Victoria Cozma)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

29 IULIE, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

30 IULIE, VINERI (redactor: Victoria Cozma)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „Lumea femeilor” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

31 IULIE, SÂMBĂȚĂ (redactor: Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere.

1 AUGUST, DUMINICĂ (redactor: Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

28 iulie 2004 (mtv ora 13.45)
Reluare: 31 iulie 2004 (m2 ora 11.15)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul emisiunii românești din această săptămână reia încă o dată motivul cultural de bază al săptămânilor trecute. După concertul extraordinar al formației „Holograf” din România, de astă dată, emisiunea transmite interviuri, materiale documentare făcute atât cu membrii formației, cât și cu solistul Dănu Bertzi și cu organizatorii turneului din Ungaria al formației românești.

Realizator: Ștefan Crâșta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 26 iulie 2004

16.00–16.30 Ofertele fizicii (reluare) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–18.00 Știri regionale.

Marti, 27 iulie 2004

16.00–16.30 Cronică germană (emisiune în limba germană) (reluare) 16.30–17.30 Debut 50 pus (reluare) 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 28 iulie 2004

16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în limba maghiară) (reluare) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 29 iulie 2004

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în limba sârbă) (reluare) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 30 iulie 2004

16.00–16.30 Bucuroși de oaspeți (reluare) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 31 iulie 2004

16.00–17.00 Musica viva (reluare) 17.00–17.30 În prelungiri 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Zona IT.

Duminică, 1 august 2004

16.00–17.00 Cântecul de acasă 17.00–17.30 VIP-uri de duminică (reluare) 17.30–18.00 Locuri cu povești.

Sponsorul nostru

Internet aproape
pe gratis!

De la 625 Ft brut pe luna,
cu tarife subvenționate de stat!

Bichisciaba Matáv Pont,
Postaköz Tel.: 66/445-544

axelero
tiszarpet

RADIO ROMANIA INTERNATIONAL

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe www.rri.ro

UMOR

Unitate prin diversitate
Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare – avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune – colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european – multicultură, multilingvism

Program radiofonic: 26 iulie, luni – ora 19.00

Reluare: 1 august 2004, duminică – ora 19.00

– Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz

– Frecvențele posturilor teritoriale

În Moldova lui Ștefan cel Mare și Sfânt

Pentru românii din Ungaria, peisajele și plaiurile Moldovei sau ale Dobrogei, de exemplu, sunt mai puțin cunoscute decât zonele din apusul României, din Maramureș sau Banat, din depresiunea Mureșului sau valea Crișurilor. Pentru a ilustra frumusețea locurilor mai puțin cunoscute și pentru a apropia cititorii

noștri de istoria și cultura acestora, ne propunem, în cele ce urmează, prezentarea unor orașe sau meleaguri mai îndepărtate și mai puțin cunoscute. În acest fel vrem să atragem atenția, stârnind curiozitatea și dorul de a vizita aceste locuri pline de pitoresc natural, farmec istoric, trecut și prezent cultural deosebit.

Putna, cea mai importantă ctitorie

Așezată la 72 de kilometri de vestita Cetate de scaun a Sucevei, Mănăstirea Putna, prima și cea mai importantă ctitorie religioasă a Binecredinciosului Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, străjuiește de peste cinci veacuri ținutul legendar al Bucovinei. Cronicarul Ion Neculce istorisește astfel despre felul în care a fost ales locul pe care avea să fie zidită mănăstirea: „Ștefan-Vodă cel Bun, când s-au apucat să facă mănăstirea Putna, au tras cu arcul dintr-un vârf de munte ce este lângă mănăstire. Și unde au agiunsu săgeata, acolo au făcut prestorul în oltariu”.

Începute la 10 iulie

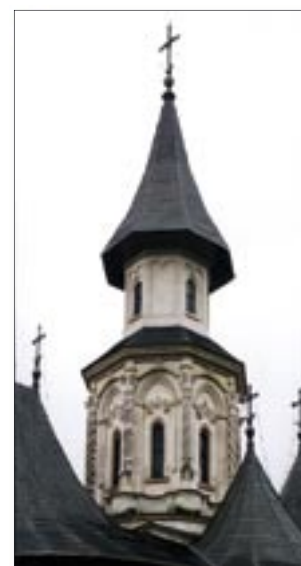
1466, după cucerirea cetății Chilia (1465), lucrările de construcție a bisericii cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, vor fi terminate în anul 1469, slujba de sfințire (târnosirea) având loc la 3 septembrie 1470. S-au construit apoi Casa Domnească (1473), chiliile, zidul de apărare, turnurile aferente și Turnul Tezaurului, lucrările finalizându-se în anul 1481. Deși imaginea bisericii originale a rămas consemnată numai în cronici; „tot cu aur poleită zugrăvală, mai mult aur decât zugrăvală și pre dinlăuntru și pre dinafară...”, fiind distrusă în anul 1653, biserica reconstruită între

anii 1653–1662, în timpul domniilor lui Vasile Lupu, Gheorghe Ștefan și Eustratie Dabija și păstrată până astăzi, a respectat, în mare măsură, liniile arhitectonice inițiale, considerate ca fiind clasice stilului moldovenesc, fiind alcătuită din cinci încăperi: pridvor, pronaos, gropniță, naos și altar.

Din punct de vedere arhitectonic, în timp ce pridvorul este acoperit cu două bolti în cruce, pronaosul, de forma pătrată, are o boltă de tip stelat. Camera mormintelor sau gropnița face trecerea către naos prin două coloane masive.

Concepută dintru început ca necropola domnească, biserica mănăstirii Putna adăpostește 14 morminte, din care 3 sunt voievodale, aparținând familiei Mușatinilor. Iconostasul ce împodobește astăzi biserica a fost realizat în anul 1773 din lemn de tei și ulm sculptat în stil baroc târziu, din porunca și cu osteneala mitropolitului Iacob Putneanul. La exterior, biserica este încinsă cu un brâu răsucit în torsadă, simbolizând Prea Sfânta Treime, motiv ce se regăsește și în ornamentația interioară. Intrarea în incinta mănăstirii se face pe sub arcul boltit al unui turn compus din parter și etaj. Deoarece poetul Mihai Eminescu, împreună cu o parte din participanții la Marea Serbare de la Putna din anul 1871, au purtat discuții în sala de la etaj, această construcție se numește „Turnul Eminescu”. Tot pe latura de est se află și Turnul clopotniței, construit în anul 1882. Paraclisul mănăstirii, cu hramul Sfinții Apostoli Petru și Pavel, este construit de mitropolitul Iacob Putneanul în anul 1759, pe locul vechiului

Singura clădire din perimetrul incintei rămase din vremea Sfântului Voievod Ștefan este Turnul Tezaurului, a cărui construcție a fost terminată în anul 1481. În el au fost adăpostite, de-a lungul veacurilor, odoarele acestui sfânt locaș.

Pentru creștini, Putna a fost și rămâne o cetate a rugăciunii și duhovniciei, unde generații întregi de monahi s-au nevoit să ajungă la desăvârșire, la cunoașterea lui Dumnezeu. În fiecare an, pe 15 august, când este prăznuită Adormirea Maicii Domnului – hramul mănăstirii și pe 2 iulie, ziua de pomenire a Sfântului Voievod Ștefan, mulțimile de credincioși se îndreaptă spre acest sfânt locaș pentru a se ruga și a primi binecuvântare. Numeroși pelerini și turiști din toată lumea, însuflețiți de dorința de a cunoaște istoria străbunilor noștri sau de a primi, prin rugăciune, mila lui Dumnezeu și pacea lăuntrică, vizitează an de an Mănăstirea Putna, care a fost și rămâne un izvor de lumină, o fereastră către cer.

E. I.

FOAIA
românească

23 IULIE 2004
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Edda Illyés, Laura Martin, Rita Păcșas. Tehnoredactare computerizată: Kovács Sándor. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B Director: Garai György. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2004: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. A helitlap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.